

Előzetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtözsdeben, Köszl János, Hochrein J. és fiai üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum-könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr — 60 fillér bélyeg díj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum-könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Plener, az új osztrák pénzügy-minister.

Hogy a Taaffe-kabinet demissiója után a Windischgrätz-ministeriumnak hosszu vajadás után Plenerrel mint pénzügy, és Wurmbandgróffal mint kereskedelemügyi miniszterrel végre sikerült megalakulnia, az igen kedvező benyomást keltett nemcsak a politikai, hanem főleg a kereskedelmi és pénzügyi körökben is. A valuta-reform befejezésére, tehát a magyar érdekekre is nagy előnye van e döntésnek. Steinbach miniszter, kinek politikai pályafutása ezzel egyszer s mindenkorra van fejezve, és az osztrák kereskedelmi minisztérium előbbeni vezetősége határozottan tökéletes irányt képviselt. E két szakminiszternek az egész működése, számos mulasztási bünye, a Steinbach által képviselt ellenző politika a valutareformmal szemben: egyenesen ellenséges és káros volt a valutarendezéstől elválaszthatlan magyar érdekekre nézve. Hogy ezt a kárt az okozta-e Magyarországnak, hogy az osztrák pénzügyminisztérium vezetősége a legjobb személyes szándékok mellett soha sem tudott magának bátorságot venni ahoz, hogy határozott, erélyes akcióra szánja el magát; avagy osztrák részen gyakorlati pénzügyi kép-

telenség szerzett-e tényleg akadályt a valutareformnak, az ma csak egy tekintetben fontos. Steinbach doktor elmulasztotta a januártól aprilisig terjedő idő alatt megvenni a 100 millió fitnyi aranyat. Ezt a súlyos bünye mulasztást Ausztria követte el, dacára annak, hogy a magyar kormány Bécsben ismételt utalt ennek a rendszeres téltelenségnek a nagy veszélyére. A tények kényszerítő logikája Ausztriában újból megtanított arra, hogy valamely pénzügyminisztériumban, különösen a gyakorlati kereskedelmi értéketromok idejében, a doktrinér rechthaberei képviselői, csak könyvekből kölcsönözött pénzügyi tanulságukkal, gyakran veszedelmesebbek lesznek az állami érdekekre nézve, mint a pénzügytudományi és pénzügytechnikai képtelenség. A gyakorlatban a különbséget nem is lehet megállapítani. — Ezért bir nagy előnnyel Plenernek, ennek a gyakorlatilag tapasztalt pénzügyi politikusnak kinevezése a valutareformra s ezért hasznos e kinevezés Magyarországra nézve is. Magyarországnak a miniszterelnök gyakorlati előlátása folytán birtokában van az államjegyek beváltásának magyar kvótájára szükséges arany. Ausztriának azonban most kell pótolni és jóvátenni a Steinbach által okozott mulasztást.

Plener, a ki Wekerlével egyetértésben van, erélyes és józanon számító jelleménél fogva az alkalmas államférfi, hogy a magyar kormányval közösen a lehető legrövidebb idő alatt biztosítsa a valutareform befejezését. A bécsi és berlini haute finance-nak is ez a véleménye.

Külgügyministerünk az olasz királynál.

A látogatásnak, melyet Kálnoky Gusztáv gróf közös külgügyminister Olaszország királynál és Brin olasz külgügyministernél tett, ezáltal maradandó fontosságú jelentősége van. A hármas szövetség konzervatív és pusztán defenziv jellege mellett e látogatásnak a fontossága legkevésbé sem becsülendő kisebbre azért, mert a külső demonstratív jelleg híjával van, a mely má s nemzetközi látogatások váltásának a biztosított béke minden ártalma nélkül adatott.

Mint ténnyt megjegyezhetjük fel, hogy az olasz kormány nem Kálnoky gróf látogatása előtt Berlinből és Londonból a legmegnyugtatóbb, önkényt adott biztosításokat kapta a felől, hogy az olasz kormány pénzügyi és gazdasági téren is számíthat a szövetségeseknek erélyesen és gyakorlati úton érvényesülő frigyestársi barátságára.

A PÉCS TÁRCAJA.

Temetőn.

A mért beváltam, lelkesedtem,
Harcoltam oly elkeseredten;
Mit gögös szívem megutált;
S a mikre kárt esengve tárt;
A szerelem, mit megvetett,
A hirtév, melyért küzdve küzd.
Dicsvágy, remény, gög, gyűlölet,
Egész életem: pára, füst.
Érzem, nyomtalan elenyészek,
Mint a kilángolt nyári vészek;
Főlemeszt belső vád, harag,
S utánam emlék nem marad.
Nem nyertem egy főt, egy szívet,
Kik emleghessék: voltam, éltem.
Mint most az élet félre vet,
Nyugszom itt is fejezett mélyben.
Óh, nincs borzasztó a halálban,
Ha nagy tettek Pantheonában.
Hová néped halála vitt,
Nyugosznak áldott hamvaid.

Főlaldozott szép ifjúságod
A multa forr lefelfehetetlen,
Órökre szóló tanulság, ott
Bagyoszs mint eszme, példa, jellem.

Mert csak az élet fűrhetetlen,
Ma égő dicsvágygyal szivedben,
Lelkedben egy nagy gondolat
Némán görnyedsz sorsod alatt.
A küzdelem nagy fegyvertára
Azt kéne hinned, kiürült,
Pedig neked van csak bezárva
Szegény, erőfletn sebesült!

Zempléni Árpád.

A bagoly és a galamb.

— Florian meséiből. —
A „Pécs” eredeti tárcája.

»Mily gyászos sors!» — kiáltta föl a bagoly. — »Öreg vagyok, beteges, szenvedő, nyomoruságba merült. Egyedül magamra hagyottan élek a világon. Soha senki sem jön odumba vigasztalni ha csak egy percre is magános fájdalommat.»

A galamb meghallá e panaszos han-

gokat és a beteghez futott. »Oh, szegény pajtasom! — mondá a bagolynak — »szánlak bajaidban, de mondd csak, hogy lehet az — én nem tudom felfogni — hogy egy bagolynak a te korodban nincs élettarsa, se rokonsága, se gyermekei, avagy unokái. Hát — míg szép éveid tartottak, nem léptél te soha a házasság kötelékébe?»

A bagoly válaszóla: »Valóban nem, kedves barátom. Házasságot kötni? És miért? Nagyon is jól ismerem ennek veszedelmét. Vagy azt szeretnéd, ha elvettem volna egy meggondolatlan, kacér bagyooskát, ki lépten-nyomon megcsal és feibószít, és megajándékozna egy sereg gonosz jellemű, halátlan, hazug, rossz esont fiakkal, kik titokban szülőjök halálát kívánják, mert hisz mind ilyenek azok. Rokonom egyetlen sincs; nem is láttam közülök soha senkit; de jobb is, mert a rokonok durvak, követelőők, a legkisebb ok feibószítják őket; csak azokat szeretik, kik után örökölhetnek és fő óhajításuk, hogy ne keljen sokáig várniok. Hidd el, a rokonok, legyen az testvér, vagy unokaöcs, megvetnek és kifosztanak bennünket.»

Magyar bankok és takarékpénztárak nagy magyar aranyjárdék-vásárlásai. A magyar állami járdék-cimletek szolidága, azok árfolyamának biztosan emelkedő fejlődése nemcsak azon alapul, hogy a monarchia mindkét államának folyton költségvetési feleslegéi vannak, hanem mindenképp az is elősegíti azt, hogy úgy a magyar, mint az osztrák magántőke az összegyűlémetlett megtakarításokkal folyton külföldön levő járdékcimleteket vásárolt vissza. Csak Budapesten 1873-tól 1892. végeig 55,200,000 forintról 206,928,000 forintra nagy összegre emelkedtek a takarékbetétek. A betétek szaporodása ez időszak alatt 266%-ot tesz. Ha azt a részletekben vizsgáljuk, rögtön látni fogjuk, hogy az 1874. és 1875. válságos esztendő, az 1878. háborús év, 1882-ben a Bontoux-krach világos kifejezésre jutnak a betéti összegek stágnációjában, hogy a föllendülés a boszniai háború után, a fényes aratás után 1882-ben, az állami pénzügyek javulása az utolsó négy esztendőben, valamint a gazdasági tevékenység szaporodása hirtelen lendületet okoztak.

Ha a betéti üzlet fővárosi mozgalmát összehasonlítjuk a vidékivel, — csak Magyarországról szólunk, — a következő számokat nyerjük:

A betétek állománya volt:

Évszám	az egész országban	
	millió forint	a fővárosban
1873	174.21	55.20
1877	236.58	70.19
1881	336.22	91.42
1885	405.45	116.66
1889	510.54	152.02
1892	651.20	201.92

A betétek szaporodása az egész országban 477 milliót, vagyis 279 százalékkal megnövekedett, tehát százalékokban kifejezve még jelentékenyebb, mint magában a fővárosban és megerősíti annak elismerését, hogy Magyarországon a jólét emelkedett a szóban levő időszak alatt. E nagyszerű eredmény

eléréséhez a gazdasági befolyásokon kívül mindenesetre hozzájárult a magyar pénzügyintézetek szervezete, melyeknek száma ez idő alatt 400-ról 734-re szaporodott s melyeknek tevékenysége arra volt irányozva, hogy magukhoz vonják a betéteket.

(-P. C.)

Magyar arany járdékok vásárlása, orosz járdékok eladása.

(Bankkörökből írják a »Pester Correspondenz-nek:.) Londonban a legelső bankok és a Londonand Westminster bank igen nagy összeg magyar 4%-os aranyjárdékokat vettek az utóbbi hetekben, ellenben Párisban és Bécsben orosz állampapírokat boesatottak eladásra. Miután az orosz kormány nem sikerült Párisban nagyobb kölcsönügyletet kötni, ismétli ugyanazt a manővert, mint évekkel előbb, hogy egy régibb kölcsön konvektáásával egybekötve visz keresztül új hitelműveletet. Az orosz pénzügyminiszter ugyanis, miután úgy a Rothschild-ház, mint a Crédit Lyonnais egy új orosz kölcsön kötését elutasította a Banque de Paris et des Pays-Bas vezetése alatti egy szindikátussal szerződést kötött orosz állami és vasúti papírok konverziója végett. Ez a pénzügyi művelet pedig akként lesz keresztülviendő, hogy annival nagyobb összegű új orosz kölcsön-cimleteket boesatának ki, mint a mennyi szükséges arra hogy az orosz kormány a felmondott 50 millió rubelen felül 75 millió franknyi kölcsön álljon rendelkezésére. A hausse rubeljegyekben és 4%-os orosz kölcsönben tehát legnagyobb részben spekulatív vásárlásokra vezetendő vissza. Nekünk Ausztria-Magyarországon nem érthet, sőt igen jó lehet és használhat, hogy Párisban pári-kurzsussal becslik a 4%-os orosz járdékcimleteket. Miután Oroszországnak óriási deficitje van, míg az osztrák-magyar monarchiának mind a két állama tényleges feleslegeket mutat fel évi budget-jében, kétségtelen, hogy

úgy az osztrák, mint a magyar 4%-os aranyjárdék nem hosszú idő múlva a párisi börzén is elérheti a pári-árfolyamot. Még francia nagybankok is, Oroszország iránt való rokonszenvük dacára, abban a véleményben vannak, hogy a magyar és az orosz járdékok közt létező, 6%-ot felülhaladó árfolyamkülönbséggel teljesen igazolatlan.

Magyar Duna-gőzhajózási társaság.

Már korábban utaltunk arra a feszült viszonyra, mely a magyar kormány és a DGH-társaság között regebbi idő óta fennáll; ha a Duna-gőzhajózási társaság nagyon hamar, sürgősen nem iparkodik a magyar kormányval megegyezni bizonyosra vehető, hogy egy önálló magyar dunagőzhajózási társaságot létesít. Tudjuk is, hogy Ullmannak, a D. G. T. igazgatójának a legjobb és legkomolyabb szándéka van, megegyezésre jutni. Az akadály nem ő benne van, hanem csupán Taussig úrnak, az osztrák földhitelintézet elnöke, a ki abszolút uramat gyakorol a D. G. T. nagyrésztvényesei fölött. Ugyanaz az osztrák bankdirektor ez, a ki ellenséges módon Wekerle magyar miniszterelnök nézetét ellen az államvasúti részvények szelvényesonkítását kieroszakolta úgy, hogy azzal a valutarendezés művének rendkívüli, még ma sem reparált kárt okozott. Taussig ur, a kinek a magyar követelések elleni oppozíciója volt annak idején az oka, hogy a konverzió- és aranykölcsön-műveletet három hónappal el lettek halasztva, akkor is a magyar viszonyok nem ismerése folytán hiába tett kísérletet, hogy Magyarországra elfogadhatlan feltételeket tukmahoz s ez által Magyarországnak kárt okozzon a mi persze végre sem sikerült neki. Ellenkezőleg, ennek folytán Taussig úrnak a Rothschild-csoportban igen alantas jelentőségre kellett leszállnia, annyira, hogy ez időtől fogva a magyar általános hitelbank az osztrák hitelintézettel az összes többi magyar bankok részese mellett vette át a nagy pénzügyi

Az anyai szív.

— Legenda. —

Volt egyszer egy deli legény, a ki csodálatos szépségű leányt szeretett. A leány azonban hű, kegyetlen és szivtelen volt. Egy boszorkány azt jósolta neki egy ízben, hogy örökké ifjú és szép marad, sőt százszorta szebbé lesz, ha az őt szerető legény édes anyjának a szivét a tulipános ládába zárhatja.

Egyszer így szólt a legényhez:

— Menj, öld meg az anyádat, tépd ki a szivét és hozd el nekem.

A legény irtózáttal tekintett rá és menekült előle. De visszatért másnap és a leány ismét így szólt:

Menj öld meg anyádat, tépd ki a szivét és hozd el nekem, hogy örökké szerethesselek és szép és fiatal maradjasak mindörökké.

— Ne kívánj tőlem ily iszonyu dolgot, — könyörgött a legény.

De a leány megcsókolta és minden csók után édes hangon kérte:

— Tedd meg értem!

A legény azonban ismét kiszakította magát az ölelő karok közül és elrohant.

Másnap csak vissztört megint s a leány újra így szólt:

— Menj, öld meg az anyádat, tépd ki a szivét, hogy örökké boldog, szép és fiatal maradjasak, hogy tied lehessenek mind örökre!

— Hagyj el...

— Ha nem teszed meg te majd megteszi más, ki jobban fog szeretni, s a ki jobban fog engem megérdemelni.

Azzal a leány otthagya a faképnél. A legény kétségbeesetten kóborolt egész napon át, iszonyu küzdelmet folytatva önmagával.

Mikor bealkonyodott, haza ment és úgy tett, mint a leány neki mondta...

Midőn a sötétségben a lányhoz futott a zsákmanóval — megbotlott és elesett.

A mint fájdalommal és nehezkésen föltápáskodott, megszólalt a véres anyai szív az ő jóságos, aggódo hangján:

— Nagyon megütötted magadat, édes fiam?

Lizsy.

»Nem tarthatok veled« — mondá a galamb. »Beszéljünk a barátokról, akik az árvák családját képezik. Ezek társaságában bizonyára találtál örököket.«

»A barátok! Mind álnok az kivétel nélkül. Ismertem két baglyot, kik tizenöt évig gyöngéd barátságban éltek egymással és egy napon egy nyomorult eger miatt megfojtották egymást. A barátságban még kevésbé hiszek, mint a szerelemben?«

»De hát, az Istenért, nem szeretted te soha senkit?«

»Hitemre, nem, köztünk legyen mondva!«

»Ha így van, kedves barátom, ugyan miért panaszkodol?«

A galamb ezen kérdését ugyan hány mogorvalelkű agglégényhez lehetne intézni, kik egész életökben nem gondoltak egyébre, mint saját jóvoltukra és kényelmükre. Az önzés kegyetlenül megbosszulja magát.

Feiler Mihály.

műveletek vezetését. Ezért jegyezzük fel — írja a »Pester Correspondenz,« — különös meglepéssel Lukács Béla miniszter nyilatkozatát, a ki Pozsonyban kijelentette: »Bizton reményem, hogy sikerülni fog saját magyar állami gőzhajózási társulatot létesítenem a Dunán.

Hirek.

József kir. herceg jubiléuma és Pécs sz. kir. város. József kir. herceg 25 éves jubileuma alkalmára Pécs sz. kir. város a következő üdvözlő iratot intézte honvédségünk főparancsnokához:

Császári és királyi Fenség!

A magyar nemzethez jövőt biztosító szerencséjére vére, szíve, lelke akként van alkotva, hogy a már ezred éves hazának megszentelt földje képezze egész világát, mert itt élni s ha kell, halni kíván.

Ily nemzethél természetesen, hogy Szent István dicső koronájának fényt talizmán gyanánt a legféltékenyebben őrizi; a szent korona felkent s minden időkre kimagasló ez idő szerinti viselőjét az első magyar embert a Felséges Királyt egy szívvel és rajongó önfeláldozással szereti; boldogságáért paloták és gunyhókban egyaránt naponként ima rebeg a Mindenek alkotójához mert jó és balsorsunk vele és felséges családjával a legteljesebben egybe forrt!

Önézetesen mondhatjuk tehát, hogy ily nemzet előtt a honvédelem a legelső feladat, arra minden anyagi, vér és szellemi áldozatot meghozni a legszentebb kötelesség; minél fogva a m. kir. honvédség neki szemé-fénye, szíve, kincse és dédelgetett kedves gyermeke, s azokat, kik ezen magasatos intézménynek a lehető legjobb kifejlesztését biztosítják, szeretetének és halájának egész melegevel veszi, mint legnagyobb jötevőit körül.

Császári és királyi Fenség!

Folyó hó december hó 6-án lesz negyedszázados érfordulója azon nemzetre mindenkorra felejthetetlen és szerencsés eseménynek, hogy a Felséges Király atyai kegyelme, Fenségedet helyezte a legközvetlenebb bizalmi méltóságot képező honvédségi Főparancsnokságra.

És a dicső emlékü József Nador Ő Fenségének méltó sarja, Fenséged, kötelesség érzete, bölcsessége, páratlanul tündöklő haza szeretete a minden kezdetnél mutakozó nehézségeket elhárítva az »ősi erény« élé tornyosult fellegetek szétosztván, a m. kir. honvédséget, végzetetlen örömiünkre, a haza és evvel szentül egybe függő trón oly támaszáva tette, melyet az idej nagy táborozás alkalmából három szövetséges Felső legmagasabb elismerésének babérával fel-díszíteni méltónak ítélt!

A mily jól eshetett ez Fenséged véghetetlenül nemes szívének, fardozásainak jutalma gyanánt ép oly fokban a legteljesebb hála-ra gerjeszti a nemzet szívét, és ha valaki, úgy Fenséged a legteljesebben érezheti át, hogy a koronás

királya iránt törhetetlen hűségű magyar szív forró óhaja az is, miként:

A mindenek alkotójának, és a honvédség zászlóinak fényt és erőt nyújtó »Isten anyjának« kegyelme tartsa meg nekünk honvédségi intézményünk új-alkotóját, dicső parancsnokát, Fenségedet soká s engedjék, hogy a legteljesebb egészség és családi zavartalan örömök által az élet legkésőbb koráig megedzve, honvédségünk élén a haza és trón védelmeinek győzedelmes bajnoka, támasza legyen Fenséged, mint ki e véráztatva földön, jól tudjuk, élni és halni kíván, velünk együtt!

A legteljesebb szeretet elismerés és hála érzettel maradván

Császári és kir. Fenségednek

Pécsett, 1893. október hó 23-án tanácsülésünkben.

Alázatos szolgáló Pécs sz. kir. város közönsége nevében:

Aidinger János Majorossy Imre
kir. tan. polgármester. főjegyző.

— **Kinevezések.** A király H a l a s y Szilárd dunaföldvári járásbíróági albirót a dunaadonyi járásbíróasághoz járásbíróvá nevezte ki. — A magyar királyi igazságügyminiszter B r e s t y á n s z k y Dénes kaposvári törvényszéki díjnokot a marcali járásbíróasághoz írnokká nevezte ki. — A budapesti ítélőtábla elnöke S c h v a r c e r Károly ügyvédjelöltet, tamási lakost a budapesti ítélőtábla kerületére díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Az ügyvédi kamara k é r ő b ő l.** A zalaegerszegi ügyvédi kamara K o v á c s Lajos nagykanizsai ügyvédet a kamara ügyvédi lajstromába újra felvette; de egy ő. valamint G s o n d o r János kaposvári ügyvéd, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztettek. — Z a l a H o r v á t h Gyula nagykanizsai ügyvéd Zala-Egerszegre, dr. M u r i n y i Endre Csurgó székhelyiél bejegyzett ügyvéd Sümegre tette át állandó lakhelyét, Z a b o r s z k y Elek sümegi ügyvéd e kamara területéről történt eltávazása folytán, dr. N e y Géza tabi és N e v y József marcali ügyvédek pedig elhalálozásuk folytán az ügyvédek lajstromából töröltettek.

— **Áthelyezés.** Dr. S e y Ernő kir. p. ü. titkar a m. kir. p. ü. ministerium rendelete folytán szolgálattal érdekekből hasonló ranggal és fizetéssel a nagyenyedi kir. p. ü. igazgatóságához áthelyeztetett, itteni állásától egyidejűleg f. hó 20-tól felmentett.

— **A P. A. C. és P. K. E. ismerkedési estélye.** (mert joggal mondhatjuk a f. hó 15-én a Scholzféle étteremben megtartott társas vacsorát ismerkedési estélynek) igen nagy érdeklődés mellett folyt le. A két egyesület mint ilyen — úgyszólván alig ismert egymást, csupán tagjainak egymással való érintkezési útján tudott egyetmást a létezéséről és annak beléletében történt egyes mozgalmakról, és épen ez volt az oka, hogy egymásnak eme ignorálása lassanként oly élessé közsűrűlődtött, hogy szükséges volt a két egyesületnek, mint testületnek egymással érintkezésbe lépni és a tagok közt felmerült differenciákat felvilágosítás útján kiegyenlíteni. A kezdeményező lépést mint fiatalabb egyesület a »P. K. E.« tette meg az által, hogy igen meleg és szíves hangon tartott levélben meghívta a »P. A. C.«-ot a f. hó 15-ére társas vacsorára. Ezt a meghívást a »P. A. C.« ielkes örömmel fogadta és a feljé nyújtott baráti jobbot sporttársi meleg szívvél szorította meg a díszes hölgyközönség által ékesített és

kellemes hangulatban lefolyt banketten. A »P. A. C.« részéről körülbelül 20-an, míg a »P. K. E.« részéről 50-en vettek részt a vacsorán. A felköszöntők csakhamar megerezték, mondván az első Kiss József, a »P. K. E.« alelnöke, felvilágosítván a félreértéseket, éllette a testvériesülést és a »P. A. C.« tagjait. Válaszolt rá Egy Béla a »P. A. C.« elnöke lendületes beszédben, mint igazi gavallér élteve mindenek előtt a hölgyeket, megköszönte a »P. K. E.« barátságos közeledését és viszolozva a barátságot barátsággal, kiemelte beszédben, hogy az egy alkalommal sajnos, félreértésre okot szolgáltatott tagfelvételi actus az alapszabályok szigorú betartásával történt és hogy ez irányban senkivel szemben sem tett a »P. A. C.« kivételt. Pohárköszöntőt mondott még dr. Bodó Aladár Kiss József, dr. Egy Béla Zsolnay Vilmos elnökre, Bolgar Tivadar dr. Egy Bélára, Günsberger József Bolgárra, Jilly Alajos a két sportegyletre. A tosztok árjának a programszerű mű - kerékpárgyakorlatok vetettek gátat, melyeket azegész publikum nagy érdeklődéssel nézett végig, de valóban érdemes is volt a figyelemre a sok praecizitással és könnyedséggel véghez vitt gyakorlat és a szakértő előtt méltán bmulatót is keltett. Különösen kitűnt Fichtl K. a magas gépen a mely mutatványai bármely nézőtöredet tapost arattak volna, kitűnőek voltak Bedő és Bolgar urak mutatványai is az alacsony gépen. A műgyakorlatokat rögtönzött tanc követte, melyet igen nagy hévvel és szintén nagy szakavatottsággal végeztek a derék sportférfiak. A közönség a késő éjjeli órákban derült hangulatban és a jó egyetértés feletti lelki megnyugvás érzetével oszlott szét.

— **Engedélyezett osztály tanítás.** A paksi állami polgári iskolánál szükségessé vált a tömeges jelentkezések miatt egy párhuzamos osztály megnyitása. A közoktatási miniszter ezt engedélyezte. Eddig az igazgató egyedül tanította a két osztályt, de ezzel már megszünt ez a rendetlen állapot.

— **A zsirra vonatkozó kereskedelmi helyi jogszokások megállapítása Pécsett.** Zsirtermelelünk és zsirkereskedésünk azóta, hogy itt a pécsi serteszhizáló társaság létesült akkora arányokat öltött, hogy csak a vasuton való kivétel évenként 5—6000 m. mázsát tesz ki. A zsirt, mely szintén u. n. »városi árut« képez, vagy a forgalomban ugyanoly minőségűnek tartatik mint a budapesti — a Pécsett levő 50-60 hentes szokta előállítani, kiáltó aztán kivételre dolgozó kereskedők és ügynökök szoktak megvenni. Ezen üzlet mostani mérve mellett mindinkább szaporodtak olyan esetek, hogy vagy a göngyölty helyes számítása vagy a göngyölet módja és minősége iránt nehézmények támasztattak a vevők részéről. Hogy ezen jelentékeny kereskedelmi ág hitele ily körülmények miatt ne szenvedjen szükségessé vált a pécsi zsirkereskedelemnek u. m. helyi jogszokások megállapításával való rendezése. Ezen célból a pécsi hentesek és zsirkereskedők csütörtökön a kereskedelmi és iparkamarában értekezletet tartottak, melyen — miután L i t t k és József kamarai elnök a kérdés jelentőségét tüzetesen kifejtette s a szem előtt tartandó főbb irányelvekre rámutatott, az érdekeltek a rájuk nézve kötelezőknek elismert következő helyi jogszokásokat állapították meg: 1. §. A disznósír 100-kg-ig, hordóval együtt, tiszta göngyöltyben árultatik. 2. §. A pécsi disznósír (városi áru) tiszta fehér jözü, olvasztott, keményre kevert és a nélkül való kell, hogy legyen. 3. §. A zsir csakis új hordókban szállhatik. A hordók egészséges és száraz keményfából készültek, szorosan a bronsoltak és szállításra alkalmasak, legyenek. 4. §. A pécsi disznósír 240 kg-

bruttosult meghaladó hordókban nem szállítható. 5. §. Gőngsúly különbözetként mindenfajta dísznőszírnál az elegysúly 10%-a meg van engedve. 6. §. Tűlsúly fejében az eladó hordónként 50 dekagrammot tartozik adni. 7. §. Az eladó a gőngsúly helyességeért az átvetel napjától számított hat hétig felelős. A vevőnek a valóságos gőngsúly kipuhatólása céljából jogában áll az összes hordók vagy azok egy részének próba mérését eszközölni. A gőngsúly kipuhatólásának költségeit az eladó csak akkor viseli, ha az általa kiszámított gőngsúly helytelennek bizonyult. 8. §. A zsirszállítási kötések mindig ezen megállapodásokra való hivatkozással eszközölendők. 9. §. Zsirszállítási ügyletek ezen megállapodások alapján az alulírt naptól kezdve is köthetők, általán kötelezők azok azonban csak 1894. évi április 1-től kezdve lesznek.

— **A város jövő évi költségvetése** elkészült, a bizottsági tárgyalásokon keresztül ment, amely késésként oka az, hogy a pénzügyi bizottság javaslataira a közgyűlés 1893. októberben adta az utasítást, hogy a város adósságai összesítve mutattassanak ki és azok törlesztésére terv dolgoztassék ki, mely tervek kiszámítása, összehasonlítása és a régi költségvetésbe való beillesztése hosszabb időt vett igénybe. Ezen tervek vonatkoznak az alapítványi kölcsönök, valamint a törzstőke előlegek törlesztésére, és az alapítványokra vonatkozólag Deutch Kornél főszámvevő két módozatot dolgozott ki, kivitelüket azonban ez idő szerint nem ajánlja, mert miután a város tanácsa utasítást kapott ugyanezek az októberi közgyűléstől egyáltalános gazdasági munkaterv benyújtására, mi a jövő évben várható, ezen alkalom sokkal célszerűbb lesz, mert a még szükséges városi közművek létesítésére készítenő tervek és pénz-műveletek keretében a fentebb említett alapítványi kölcsönök előnyösebben beilleszthetők lesznek. A törzstőkék visszatérítési módozatát a főszámvevő úgy kívánja megállapítani, hogy a visszatérítés az első 6 évben — tekintettel a mai súlyos viszonyokra — a lehető legkisebb százalékkal történjen, amely százalék a következő években 6—6 évi időszakonként fokozatosan növekedjen, miután alapos a kilátás, hogy a szőlők regenerálása következtében az utó nemzedék e terheket aránylag könnyebben fogja viselhetni. Ezen fokozatos emelkedés dacára is az évi törlesztési részlet soha nem fogja tullepni a ma érvényben levő határozatok szerint szükséges évi törlesztési részletet, ami a legeklatársabb bizonyítéka az új törlesztési módozat előnyének. A főszámvevő említett módozatát a pénzügyi bizottság azon módozattal fogadta el, hogy különbséget tett a jövedelmező beruházások és a culturalis beruházások között, kimondván, hogy a jövedelmezők után a törlesztés a jövőben is az eddigi nagyobb arányokban történjen, amely határozat csak helyesebbé teszi. Itt megemlítjük, hogy az ily jövedelmező beruházások után a város tartozása a törzstőkével szemben 263 714 frt 55 kr, mely után a törlesztés évi 8,742 frt 81 kr míg a nem jövedelmező beruházások után a tartozás 496,062 frt, 13 kr amelyre az új módozat szerint az első 6 évben évi 2,296 frt 58 kr fog visszatéríteni. A költségvetés főadatai szerint a város bevételei:

- a) fekvő javakból: 42 008 frt 34 kr.
- b) javadalmakból: 64 732 frt 10 kr.
- c) rendőri jövedelmek: 1 023 frt. — kr.
- d) tőkék kamatai: 49,360 frt 36 kr
- e) különf. jövedel.: 339,300 frt 62 kr.

összesen 496,444 frt 42 kr.

(1893-ban 490,161 frt 11 kr.)

Kiadások:

- a) városi tisztviselők és kegyuri

kiadások	125,541 frt 76 kr.
b) igazg. kiadások	98,841 frt 23 kr.
c) iskolai kiadások	64,306 frt — kr.
d) segélyezésekre	8,176 frt — kr.
e) különf. kiadások	282,485 frt 32 kr.
összesen	579,350 frt 31 kr.
(1893-ban)	571,305 frt 95 kr.)

A bevétel és kiadás összehasonlítása után a kiadási többlet 82,925 frt 89 kr, (1893-ban 81,144 frt 84 kr.) Ezen hiányhoz számított még az 1894-ik évre is felveendő 10% drágasági potlék (8881 frt 40 kr) úgy szintén a tamitók javadalmazására az 1894-ik évre megszavazott 700 frt és így az összes hiány 92,507 frt 29 kr, melynek fedezésére 35% városi pótdadó fog kivettetni és így az 1894-ik évi szükségletek ez uttal is az eddigi pótdadó emelése nélkül fedezhetők, amit a kedvezőbb törlesztési módozatnak köszönhetünk. Meg kell még említenünk, hogy a vizadók az 1891-ik évben az eddigi 61,20%-ról 50%-ra eszökken, ami a folytonosan szaporodó magánvezetékek következménye amit bizonyára minden érdekelő örömmel vesz tudomásul.

— **Esküvő.** Felsőpataki B o s n y á k Géza lellei földbírtokos, f. hó 11-én házasságra lépett Sardon S o m s s i e h Jolán kisasszonnyal, saardi Somssich Andor földbírtokos leányával.

— **Hymen.** W o l f Miksa papír és könykerkedő eljegyezte L ö w y Juliska k. a.-t. Löwy Miksa kiralyutcai kereskedő testvérét. — K r i e g l Nándor szerdán vezette oltárhoz Piller Anna k. a.-t Piller óras leányát.

— **Ismét jogász - táncestély.** A joghallgatók legutóbbi (szombat est) táncestélyük sikeren buzdulva, éhatározták, hogy segélyző-egyesületük javára a közeli napokban ismét egyet rendeznek. De mint mindenkor úgy most is akadt ellenzéki párt a miért azonban az egyszerű hölgyeink nem fognak nehezeltetni, mert az ellenzék nem elégszik meg táncestélyivel, ők jogászbált akarnak. Mi is előnyösebbnek véljük a bált, miután az idén a casino bál elmarad az építkezések miatt s így a jogászok hálja, mint elite bál mindenesetre látogatott lesz. E helyen még megemlítjük, hogy Athleta bál is van készülőben, melyre a »Pécsi Athleta Club« máris nagyban készül. A rendezőség megalakult.

— **Jóka! ünnep Pécsen.** Körösi Henrik főreáliskolai tanár kezdeményezésére péntek d. u. 4 órákor értekezletre jöttek össze a pécsi tanári kar és sajtó képviselői a »Nemzeti kaszinóban« Az értekezlet éhatározta, hogy 1894 január 4-én Jókai tiszteletére vagy ünnepelt rendezelynek keretében bevonatik Pécs sz. kir. város polgársága, mely célból legközelebb népes előkészítő bizottság fog összehívadni a város hangadó elméiből. A tervezett ünnepség méltó lesz egy a koszos iróhoz, mint Pécs sz. kir. városához, melynek polgárai jól tudják, hogy mivel tartozunk hazánk és az egész világ egyik legnagyobb szellemének.

— **Annak, akit érdekel.** Egy pécsi lap, mely f. hó 16-án ülte születésnapját, — sajtóságság véletlenül tova a pécsi zsurnaliszták új napilapjának előfizetési fölhívása is e napon bocsátott ki — bámulatos szerénységgel dicséri föl magát és az öndicséret illatos virágai között rólunk, laptársairól sem feledkezik meg, nemes emberhez illő elegáns közvetlenséggel nyújtva felénk a »kenyeririgység és feltétlenység szülte piszkolódások« koszoruját. Hat mi erre csak azt mondjuk, hogy: *lehetetlen irigyelni azt a kenyeret, a mi nincs.* Ha pedig a dolog eredetét kutatjuk, rájövünk, hogy a születésnapját ülő lap épen azért hivatott erre az árnyékvilágra, hogy a pécsi lapokat tönkre tegye. Kérdezzék meg csak a kis táltos bábait és dajkait; de különben teljesen fölösleges a kérdés.

A tények beszélnék és ezek eléggé leálcázták már a sajtó e philloxeráit. Szerencsére: tervök nem sikerült. A helyi lapok ellen asott akna v i s s z a f e l é s ü l t e l és most következnek az állapot, melyet az egyszeri tót diák így énekel meg:

»Róka koma egykor nagy ehetnám
[lyukba bebujta,
gyere ki,
Dombos az oldala lett, nem lehet am

— **A »Pécsi Ujság« előfizetési fölhívása** szerdán és csütörtökön bocsátott közre és azt mai számunkkal kapják lapunk vidéki előfizetői. Azon viszony, melyben a »Pécsi Ujság«-hoz állunk, lehetlenné teszi, hogy a fölhívásról körülmenyesebben szóljunk, mert hisz ekkor tulajdonképen magunkról kellene szólnunk, ami szerénytelenség, a szerénytelenség pedig soha sem volt kenyerünk. Azt azonban itt is elmondhatjuk hogy a fölhívás csak olyasmit tartalmaz, ami be fog tartatni. Itt nem üres ígéretekrol van szó, hanem kötelező programról. Az új napilap nem nyereszkedni akar, hanem tisztesség hirlapi munkát fog nyújtani a pécsi közönségnek és ez volt ama cél, mely a pécsi heti lapok szerkesztőit közös munkára egyesíté. Reméljük hogy a közönség meg fogja érteni a pécsi hirlapirók intencióit és támogatni fogja vállalatukat. Előfizetni lehet Wolf Miksa könykerkedésében, a főtűzsdében, a »F. Z.« és a »Pécs« kiadóhivatalában.

— **Halál kutyaharapás következtében.** Egy Rutkai Adam nevű szegény öreg emberről szól az ének, ki nyomorult napjait azzal tette, hogy állati hulladékokat szedgetett össze. Szerdán d. u. bement Kovácsics János pályautcai udvarába és bar figyelmeztették a kutyákra, ő a kutyától körül kezdett keresgélni, mi közben az egyik házörző kutyához közel jutva, az bal lábának inába harapott oly erővel, hogy éharapta az ütőeret és a szerencsétlen ember pár perc alatt elvérzett. Az ügy áttételet az ügyészséghez.

Felölts szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHALY.

Nyom Feiler Mihálynál (Iveumi nyomda) Pécsen

16036. sz. 1893.

4603.

Hirdetmény!

Pécs szab. kir. város tanácsa ezenel közhírré teszi, hogy a városházában levő: 1) 7. sz. jelenleg Obetkó által bérelt bolt **886 frt** 2) 8. sz. jelenleg Schvink H. borbély által bérelt bolt **443 frt.** kikiáltási ár mint évi bér mellett 1894. évi május hó 1-től számított 1896 évi április 1-ig terjedő időre Pécs szab. kir. város gazd. tanácsstermében (Városház II. emelet 33. ajtó) 1893. évi

november 28-án d. e. 9 órákor

zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen bére adatni fog.

Felhivatnak bérelni szándékozik, hogy a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánat pénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb 1893. évi **november hó 27-én** déli 12 óráig a város polgármesteri hivatalánál nyújtás be, avagy a bánatpénz letétele mellett a nyilvános árverésen vegyenek részt.

Az árverés és bérlet feltételek Herbert I. gazd. tanácsnoknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécs, 1893. évi november hó 14-én tartott tanácsülésből.

Pécs sz. kir. város tanácsa.

Tea, rum, cognac, kávé.

Minden egyes cikkünk jóságát és valódiságát teljes jótállást vállalunk.

KOVÁCS ÉS MEZEY

tea- és rumnagykereskedők

ajánlják saját londoni és fiumei ügynökségeik által direkt importált elsőrendű és válogatott **chinai és orosz**

karaván tea-nemeket,
szintúgy

hamisítatlan jamaikai rumot,
utólérhetetlen minőségű **brazillai rumot.**

Francia és belföldi cognac
csak a legkiválóbb cégektől.

Kávé válogatott minőségekben
4³/₄ kilós postacsomagokban b á r h o v a
díjmentesen.

Kimerítő árjegyzékek kívánatra díjmentesen.

BUDAPESTEN:

Főüzlet és iroda: Dorottya-utca 13. sz.

Fióküzlet: Kerepesi-út 6. sz., ezel. Bieber A.

Dreher Antal kőbányai sütfőzdéje palacksőreinek
főelárúsító.

Figyelmeztetés A n. é. közönséget a saját érde-
kben figyelmeztetjük, hogy bevásárlásánál mindig
csak elsőrangú megbízható cégekhez forduljon és
magát hangzatos és olcsó árakkal csábító hirdeté-
sek által tévútra ne vezettesse.

Meg nem felelő minőségek visszavételnek. — Visszonteladónak külön árjegyzék.

**Vidéki rendelvények pontosan postán vagy vas-
uton kívánat szerint küldetnek.**

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására
hozni, hogy gyáramban különféle gyártmányu

kerékpár-raktárt

létesíttem, a mely tisztelt vevőim által bármikor meg-
tekinthető.

Valamint minden e szakmába vágó javításokat gyor-
san, pontosan s legutányosabb áron eszközölk.

A t. c. közönség szives pártfogását kérve, vagyok
teljes tisztelettel

KUNDL FERENCZ

Nepomuk-utca 33.

Eddig főlálmulhatatlan!

MAAGER VILMOS-féle
valódi, tisztított

MÁJÓLAJ

(törvényileg védett csomagolásban)

MAAGER VILMOS-tól BÉCSBEN

Az első orvosi szaktekintélyek által meg-
vizsgáltatott és **könnyű emészthetőség-
nél** fogya gyermekeknek is különösen aján-
laltik és rendeltek mindama eseteknél,
melyeknél az orvos az egész testi szer-
vezet, különösen a mell és tüdő erősít-
ését, a test sulyának gyarapodását,
a nedvek javítását, valamint általában a
vér tisztítását el akarja érni. — 1 üveg
ára 1 frt és kapható a gyári raktárban
Bécsben III 3. ker., Heumarkt 3. Valamint
az osztr. magy. monarchia legtöbb
gyógytárában.

Pécszett: Sipőcz István, Zsiga László,
és az irgalmasok gyógyszerárában, Reeh
Vilmos, Spitzer Sándor fia és Közl János
kereskedésében.

Fő aktár és főelárúsítás osztr.-magyar
monarchia részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,
III. 3. Heumarkt 3.

Utánzások a törvény által büntetettek.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű
szeszies italok asztali likő-
rök és különlegességek
azonnali elhibázhatatlan elké-
szítésére a legkiválóbb minő-
ségben szállítók.

Azonfelül ajánlok 80 fokú,
vegyileg tisztá **eceteszen-
ciát** kellemes ízű borecet
és közönséges ecetek gyár-
tásához, Leírások és haszná-
lati utasítások ingyen mellé-
keltetnek

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árllapot bérmentve küldök.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

eszencia - különlegességek gyára

Pragaban.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

4546

Látszer-intézet és látszer-gépészeti
műhely

WALDSTEIN J.

alapított 1842 ben.

Bécs, I., Kohlmarkt 20.

ajánlja gazdag raktárát látszerekben olcsó áron.
Szemüvegek, lorgmettek, pontosan összeillő üvegekkel
1 50-tól feljebb.
Színházi látosövek, számos izléses, jó alakba i
5 frttól feljebb.
Légsúlymérők, az idő előleges meghatározására ki-
próbalva, pontos jelzéssel 12 frttól feljebb.
Hőmérők szobák, ablakok, fürdők, utazók, lázbeteg-
stb. számára pontosan kipróbálva és jó jelzéssel
50 krtól feljebb.

A látszerészet körébe vágó minden javítás gyorsan és olcsón eszkö-
zöltetik. — Levélbeli megbízások azonnali és lelkiismeretesen teljesít-
tetnek. — Kívánatra könnyen érthető bevezetés küldetik a szem-
üvegekhez. — Árjegyzékek ingyen s bérmentve. — Meg nem felelő
szerek készségesen becs rőlletnek.

WALDSTEIN J. látszerész intézete BÉCS, I., Kohlmarkt 20.

! Ujdonság ! a párisi és londoni hölgyek körében divatos illatszer!

Popp-féle illatszer-különlegességek.
 Damara és Essencia of Coelagina
 Mindkét illatszert, mint különös ujdonságokat ajánlom az **Essence concentree Damara**-t, melynél az odeur rendkívül kedves boqueret-kepez és az **Essence concentree Coelagina**-orchidee-ből nyerve, általam preparálva hathatós, kellemes illattal.

Favorita Bouquet)
Lobelia Bouquet) csodálatos
Mirabilis Bouquet) illatok.
Lilas d'Espagne)
Damara, szappana 60 kr.
Damara, arcpora 2 frt 50 kr.
Damara, mosdóviz 1 frt 30 kr.

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállítás tekintetében messé fölmúlulnak minden más hasonló gyártmányt.
ANATHERIN SZÁJ- ÉS FOG-VIZ.
Dr. Popp J. G.-től es. és kir. osztr.-magy. és görög. kir. udv. fogorvos **Becsben, I. Bognergasse 2.**

Gyökeres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szintén a szájjüreg és a foghús mindennemű betegsége ellen. Megkönnyebbiti a gyermekek fogzását s nélkülözhetetlen az ásványvizek használatánál Jónak bizonyult öblögető víz az idült torokbajoknál és a roncsoló toroklobnál **1 nagy palack 1 frt 40 kr.**

Dr. Popp növényi fogpor a fogakat vakító fehéreké teszi anélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonként 63 kr.
Dr. Popp Anatherin fogpaszta a fogak tisztítása és épenartására, a kellemetlen bűz és a fogkö elhárítására. Ára üvegscelenczkéken 70 kr.

Dr. Popp fog ólom igen gyakori s legbiztosabb szer a lyukas fogaknak önölmozására. Ára dobozonként 1 frt.
Popp-féle növényiszappan Már 18 éve a legnagyobb sikerrel használva mindennemű bőrküleg, különösen a bőrvizsketeg, sümör, kosz, fej és szakál korpa, fagydag, lábizzadás és varak ellen. Ára 30 kr.

DR. POPP J. G.
 osztr. magy. es. és k. és gör. k. udv. szállító Bécs, I. kerület Bognergasse 2. Kaphathó **Pécs**ot: Sipőcz István, Göbel Kálmán, Erreth János és Zsiga László gyógyszerárban, Alt és Böhm, Pacher Ede, Lang H. és Fia, Reinfeld A., Pfeffermann és Schön, Raab G. üzletében. **Pécsváradon** Dvorszky B. Sztörincen Szilágyi G. Mohácson Luizer V. s Szendrey S. N.-Bólyon Eöry L. Mágocson Szépe G. Dombóváron Szallós L. Batterszéken dr St uróczy L. Siklóson Petrach S. Villányon Csathó S. Nadasdon Mesterházy A. gyógyszerárban, valamint Magyarországon minden gyógyszerárban, illatszerésnél, drogustánál és finomabb üzletben és

Dr. POPP J. G.
 es. és kir. és gör. kir. udv. fogorvos és udv szállítónál Bécs, I. Bognergasse 2.

„Metropole szálloda“

Budapest. Kerepesi-út.

Az egyedüli szálloda Budapesten, mely központi fűtés által állandóan fűtött szobákkal bir. Felvonó gép (Lift), villamos világítás és fürdők a szállodában. Kitünő étterem és kávéházzal. Mérsékelt árak.

Kiszolgálás és világítás nem számíttatik.

Kitünő tisztelettel

Berkovitz J. Frúhauf J.
 igazgató. szállodatulajdonos

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. végrehajtó az 1881. évi 60. t. c. 102. §-a szerint közzé teszi, hogy a pécsi kir. tszéknak mint váltóbiróság-nak 1891. évi 16706. sz. végzése alapján Lázits Viktor szigetvári lakos javára

Kossa János

denesházai lakosnál 600 frt o. é. tőke és járulékaik kielégítésére 1891. évi december hó 23-án bíróilag lefoglalt és 357 frta becsült butor és egyéb ingóságoknak Denesházán a helyszínen leendő elárverezésére f. évi december hó 4. napjának reggeli 9 órája tüzetik ki.

Szent-Lőrinc, 1893. évi november hó 8-án.

Könczey, kir. bir. végrehajtó.

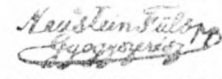
Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól s a legnagyobb eredménnyel használtatnak az altesti szervek betegségeinél, könnyen ha hajtók és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és amelllett egészen ártal. abb

s z é k r e k e d é s e k e t

a legtöbb betegségeknek e biztos forrásait olvasni és elkövetni alkalmuk aig még a gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacok **dr Pitha** n ari tanácsától igen megtisztelt bizonyítvánnyal lettek kintitelve.

Egy 15 labdacot tartalmazó doboz 15 kr., egy henger (8 doboz, 12 labdac) ára csak 1 frt o. é.

Óvás! Minden doboza melyen a cég: gyógyszerárt szum heil, Leopold-nem áll és hátsó oldalán védjegyet nem bírja, hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igazán kell fi gyelni, hogy ne rossz s nemcsak semmi eredményt fel nem mutatható, de éperséggelártalmas készítményt kapjanak. Határozottan **Neustein-féle Erzsébet-labdacsokat** kell kérés ezek a borítékban és használati utasításon azt látható alárassal vannak ellátva. Hauptniederlage in **Wien**: Apotheke szum heil, Leopold des Ph Neustein Innerstadt, Ecke der Planken u. Spiegelgasse. Hauptniederlage in **Fünfkirchen** Apotheke S. Sipőcz, L. Zsiga und bei die Barmherzigen. in **B.-Selye** F. Újra

Kwizda-féle Restitutionsfluid

mosóvíz lovaknak
 Egy palackkal 1 frt 40 kr. o. é.

30 év óta udv. istállóiban, valamint katonai és polgári nagyobb istállóiban is, használatban s; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítősül; továbbá ficamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Magyarországon: **Ausztria-Magyarországon:**
 gyógyszerárba: **és drogistánál.**
 Fő letét: **Kwizda Ferenc János**
 osztrák es. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszerárban **Korneuburgban, Bécs mellett.**

Tessék a fennebbi védjegyre ügyelni s vételnél határozottan kifejezni:
Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Igen fontos

talál-mány!

„Columbus“-czimbalomverőfej.

- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej
- A „Columbus“-czimbalomverőfej

az éppoly bíradságos, mint alaktalan pamutozást és vértisztítást feleslegessé teszi, a mennyiben egyszerűen ruházandó a verőpálczára, melyről mindenkor le is húzható; a legfinomabb nemezéből készül, a verőpálczákra rásimul és selyemgubó alakú; megszünteli a pamutozat tönkítő hatását s a kellemetlen kopogás helyét kellemes csengő hangok nyérnek; sohasem pusztul el, miután esetleges kopás után egy kevéssé forgatva, ismét egy új verőfejet pótol; ára a verőpálczák minősége szerint: frt 2.—, 2.10, 3.— és 3.50. Külön a „Columbus“-fejek párja 1 frt, feltalálója a **STERNBERG ARMIN** és **TESTVERE** cég, es. és kir. kiz. szabadalmazott hangszeripar. Budapest, VII. ker. Kerepesi út 36. sz. czélszerűségéről kiváló szaktekintélyek elismerő nyilatkozatai tanuszkodnak.

Kívánatra nagy képes árjegyzék cimbalomokról és más egyéb hangszerekről ingyen és bérmentve.

SCHÖN WALD IMRE

óras és ékszertárgyak gyára

Főüzlet:

Király-(fő)utca, a „Hattyú“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)utca, a „Hattyú“-épületben.

Elad tartós és maradandó értékű tárgyakat olcsó szabott gyári árakon írásbeli jótállással.

Minden tárgy valódisága bizonyítására a bécsi és budapesti m. kir. főpénzverde-hivatal által van megvizsgálva és fémjelezve. Meglepő szép ujdonságok valódi ezüst és china-ezüst disztárgyakban, nevezetesen:

Egy finom angol cognac-készlet 6 személyre rendkívüli finom kivitelben 18 frt.

Egy csinos mocca-készlet (2 személyre) legjobb és diszes kivitelben 16 frt.

Gyümölestartó legujabb lilazománc-tányérral és ciselirozott chinaezüst diszitással 24 frt.

Finom chinaezüst gyümölestartó kristályüveg-betéttel 16 frt.

Egy névjegygyűjtő kosár angol façonban 6 frt.

Virágkosárka legfinomabb színes zománcüveg betéttel, masszív és elegans kivitelben 12 frt.

Szőlőkosarak, ecet és olajtartó állványok, gyertyatartók, vaj-készletek, gyermek étszerek, cukordobozok, kenyérkosarak, tálcák, tintatartók, szivarzó készletek, kávé, tea és tejes kannák 3-5-7 frttől feljebb vannak dús választékban raktáron.

Torta és felszolgáló tálcákban meglepő csinos ujdonságok vannak gazdag választékban.

Valódi legfinomabb minőségű berndorfi alpacca és chinaezüst gyári raktár eredeti gyári árak szerint:

12 db nagy kanál a legjobb minőségben	16 frt — kr.
12 db nagy asztali kés	15 frt 75 kr.
12 db francia villa	16 frt — kr.
12 db kávéskanál	8 frt 25 kr.
12 db étszertartó	8 frt 50 kr.
1 db levesmerő	5 frt 40 kr.
1 db tejmerő	3 frt 40 kr.

Teljes készletek 12 és 6 személyre csinos casettekben gazdag választékban folyton raktáron vannak.

Vésnöki munkák saját műtermemben csinos és művészies kivitelben készíttetnek.

Egy tetszés szerinti monogramm étszerekbe dbja 10 kr.

Egy betű vésése 2 kr.

Korona vésése 20 kr.

Kiváló tisztelettel

SCHÖN WALD IMRE.

Uj könyv- és papirkereskedés!

Felhívom a t. közönség b. figyelmét azon körülményre, hogy **PÉCSETT, Király-utca, Hattyu-épületben (Schönwald Imre ékszerüzlete mellett) egy jól berendezett**

könyv- és papirkereskedést

nyitottam.

Jól felszerelt raktár, jó minőségű áruk, mérsékelt árak, gyors, pontos és előzékeny kiszolgálás által t. vevőim megelégedését reményilem kiérdemelni.

Könyv- és könyomdai munkák felvétele a legjutányosabb árak mellett.

Mindennemű tankönyveket és tanszereket

☞ a legjobban és legolcsóbban lehet beszerezni. ☜

Régi tankönyvek vétele és eladása.

50 drb. angol „Pearl” csontszinü levélpapír és 50 drb. boríték egy csinos dobozban 80 kr.

WOLF MIKSA

könyv- és papirkereskedő.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Pécs, 1893.

Előfizetésre való fölhívás.

Csütörtök, november 16.

PÉCSI UJSÁC

(„PÉCS”) POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. sz. 1. em.
(Király-utca sarkán).
Kiadóhivatal:
Wolf Miksa könyv-és papír-kereskedőben Király-utca,
Hattyu-épület.
Nyitlőidőben egy sor 20 kr.

Előfizetési árak:
Pécsen, házhöz hordva:
Egész évre 10 frt.
Egy hónapra 1 frt.
Vidékre (Magyarországon):
Egész évre 12 frt.
Egy hónapra 1 27
Egyes szám ára Pécsen 4 kr.,
vidéken 5 kr.

Megjelenik vasárnap kivételével minden este
6 órakor.
Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban.

Szerkesztető:
PERCEL BÉNI.
Főszerkesztő:
LENKEI LAJOS.

Társzerkesztők:
FEILER MIHÁLY.
HAKSCH LAJOS.

Egyes számok kaphatók minden lapelavulástól.
Előfizetéseket elfogad a lapkiadóhivatal és
TAUSZ VILMOS dohánytőzsdéje.

Fölhívás előfizetésre.

F. évi dec. 16-ától a „Pécs”-et „Pécsi Ujság” címmel napilapként jelentetjük meg. A „Pécs” előfizetői és mindazon előfizetők, kik az előfizetést már most eszközik, a lapot december 16-ától újévig eső időre ingyen kapják.

Előfizetési árak Pécsen, házhöz hordva:

Egy évre 10 frt.
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—

Vidékre (belföldön):

Egy évre 12.—
Félévre 6.—
Negyedévre 3.—
Egy hónapra 1.30

Külföldre a bélyegzőbblt is fizetendő.

Előfizetéseket elfogadtatjuk: *Wolf Miksa* király-utcai könyvkereskedésében, *Tausz V.* dohánytőzsdéjében, a „Pécs” és „Fünfkirchner Zeitung” kiadóhivatalában.

Mutatványszámokat kívánatra szívesen küldünk annak, ki e célból levelezőlapon kiadóhivatalunkhoz fordul.

Mindazokat, kik a „Pécsi Ujság” részére előfizetéseket gyűjtöttek, kérjük, hogy a gyűjtőleveket december hó 1-ig hozzánk visszaküldeni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Feiler Mihály és Lenkei Lajos

a „Pécsi Ujság” kiadóhivataljainak.

A „Pécsi Ujság” szervezete.

Pécs szab. kir. város anyagi és szellemi gyarapodásának annál kulturális igényei is nagyobbodtak. A hetilapok, melyek Pécsen eddig is lelkiismeretesség, sok buzgalommal és szép eredménnyel töltötték be hivatásukat, alig képesek már a fokozottabb igényeknek eleget tenni, a mennyiben részüké mint csaknem kizárólag helyi érdekeket képviselhetnek, egy haladó nagy város műveltségére pedig már joggal megkívánhatják, hogy mindenről, mi az országban és a hazá határain kívül történik, ép oly gyorsan értesüljön, mint a főváros közönsége. A pécsi hetilapok szerkesz-

tői régebb idő óta fáradoztak azon, hogy egyesült erővel vállalkozzanak e feladatra és midőn ma azon értesítéssel lépnek a közönség elé, hogy a terv immár átlépte a megvalósulás küszöbét, ezt azon reményben teszik, hogy e város és vidéknek közönsége egyesített vállalatukat annak érdeme szerint fogja pártfogásába venni.

De tervök végrehajtásában nem állanak a hetilapok szerkesztői magukra hagyva. Meghívásunknak engedve **Percel Béni**, a siklósi kerület országgyűlési képviselője, a képviselőház és a szabadelvű-párt jegyzője, ki rövid két évi képviselősködése óta már is politikai tekintélyre tett szert és kinek egyénisége a rokonszenvet részére biztosítja, lapunk főszerkesztői állását elvállalta; és ha hivatása őt állandón a fővárosban tartja is lekövete, a politikai élet központjából, Budapestről fog velünk közremunkalkodni.

Lenkei Lajos a „Fünfkirchner Zeitung”-nak 8 év óta felelős szerkesztője lesz a „Pécsi Ujság” felelős szerkesztője. Mint társzerkesztők: **Feiler Mihály**, a „Pécs”-nek 8 év óta felelős szerkesztője és **Haksch Lajos**, ki a „Pécsi Figyelő”-t („Pécsi Hirlap”-ot) 8 év óta szerkeszti és **Zoltán Vilmos**, jelenleg egy győri lapnak helyettes szerkesztője, mint segédszerkesztő vesznek részt e lap szerkesztésében, míg mint kiadóhivatalosok egyenlő hatáskörrel **Feiler Mihály** és **Lenkei Lajos** szerepelnek.

A lap alapításában résztvesznek és mint **telmunkatársak** állandón fölkeresik a lapot dolgozókkal **Belgrá Lálán** ügyvéd, **Bors Emil** dr. jogakadémiai tanár, **Cziglányi Béla** törvényszéki bíró, **Czirer Elek** dr. városi főorvos, **Friedl Károly** dr. jogtanár, **Gereze Péter** dr. tanár, **Kaufner Jenő** dr. ügyvéd, **Kosztány Ignác** dr. jogtanár, **Kozary Gyula** pécsi-egyházmezei pap, **Kálmán Miksa**, **Kiss József**, **Körösi Henrik** tanár, **Loewy Lipót** dr. tb. megyei főorvos, **Liszky Bálint** pénzügyvizsgálóügyi titkár, **Maksay Zsigmond** tanár, **Nagy Géza** dr. megyei alügyész, **Peris Armin** dr. forrabí, **Requinyi Géza** tanár, **Szigriszt Lajos** pénzügyi tisztviselő és hírlapíró, **Stein Lajos** dr. iró, **Tolnay Géza** dr. közjegyző-helyettes, **Toldy Béla** dr. ügyvéd, **Tröber Aladár** dr. városi tanácsos, **Záray Károly** dr. iparkamarai titkár, **Zöld Sándor** dr. közjegyző-helyettes. A nevezettek kívül közelünk több kimagasló tagjának birjuk ígéretét, hogy lapunkat gyakorta fogják dolgozataikkal fölkeresni.

Lapunk irodalmi színvonalát emelendők, eleve is biztosítottuk magunknak az újabb magyar író-nemzedék közreműködését, hogy írónk előkelő gardiája sorakozzék lapunk mellé. Teljes névsorral ma még nem szolgálhatunk, mert az az ohajunk, hogy olvasónk lapunkban időközönként lehetőleg valamennyi jobbnak írónak részintekre megírt dolgozataival találkozzék. Eddig is azonban már **Aczél Endre**, **Agai Béla**, **Ambrózy Ödön**, **Dezsi Dórá**, **Bárony István**, **Bencze József**, **Díósi Béla** dr., **Hermann Antal** dr., **Ignotus, Kabos Ede**, **Körösi László** dr., **Köbor Tamás**, **Kunos Ignác** dr., **Lenkei Henrik** tanár, **Markus József**, **Major J. Gyula**, **Makai Emil**, **Nyáry Sándor** dr., **Némethy Géza** dr., **Pálgyai Lajos** és **Váraday Antal** dr. ígérték meg, hogy lapunk tárcaváratában állandón fognak dolgozni. Oly névsor ez, a melyet büszkeséggel teszünk itt közzé; a szellemi erőnek csakis így tömeges csoport-

tosításával érhető el az, hogy a tartalmat és a színvonalat illetőleg képesek leszünk a jogosult igényeknek megfelelő lapot adni. És e szép névsorhoz csatlakozik a fiatalok csapata, melyben **Buday László**, **Bolgár Tivadar**, **Kugler Nándor** (Pipulus) — már kész és ügyes tollal állnak a „Pécsi Ujság” gardájába.

Míg azok, kiknek nevéit most elősoroltuk, jobbra csak a szépirodalom és tudomány terén fejtik ki munkásságukat, addig lapunknak politikai cikkeit a belmunkatársakon kívül kiváló politikusaink a publicista-világból és az országgyűlési képviselők köréből fogják, mint az lapunk más helyen található, megírni. Oly apparatust szerveztünk e célból is, hogy a „Pécsi Ujság” a vonal fölött és vonal alatt a vidéki lapokban ritkítani fogja páriát.

A „Pécsi Ujság” szerkesztője egyelőre a Király-utca és Kazinczy-utca sarkán a „Fünfkirchner Zeitung” szerkesztőségével egy helyiségben lesz, hol a lap munkatársai fölvaltva fognak dolgozni. Itt van a szerkesztőség délfelől; delután pedig, midőn a lap közel áll a befejezéséhez s már csak a távirati értesítések kerülnek földolgozás alá, a szerkesztőség a lyceumi nyomda-épületbe vándorol, hol a „Pécsi Ujság”-ot szedik és nyomják.

A „Pécsi Ujság” naponként és rendszeresen előfizetési fölhívás alakjában, anyaghalmozás esetén azonban nagyobb terjedelemben is, este 6 óra tájban fog megjelenni, hogy így meg az esti vonatokkal minden irányban továbbtáhol legyen.

Fővárosi vezéreikrőlünk.

Egyik főtelevestünk volt, hogy lapunk részére a főváros előkelő társadalmi, irányadó politikai, művészeti, irodalmi és közgazdasági körével állandó összeköttetéseket létesítsünk, a melyek mellett képesek leszünk arra, hogy a magyar közélet minden fontosabb eseményéről közvetlenül és legautentikusabb forrásból merítve és, a mi nálunk egyik legfőbb évi, a leggyorsabb úton és módon szerzekünk értesítéseket. Ebből a célból sikerült a „Pécsi Ujság” állandó és kizárólagos budapesti tudósítójának megnyernünk **Dr. Dolencz József** urat, a „Nemzet” egyik legtelevestűebb belső munkatársát, kinek már is, az első lépésével sikerült lapunk részére oly kiváló publicisták és journalisták közreműködését magyerni, a melyely lapunkon kívül igen kevés orgánum díszeskedhet. Nem az volt célunk, hogy a csekély értékű, ugynevezett „erlelősi támogatás” czízelvél a cifrabnál-cifrab és hangzatos írói és politikai nevetek ragyogtassuk csupán lapunk előfizetési fölhívásában, kik azonban egyszerű névjegyüknek többlet nem nyújtanak lapunknak. Hisz ajánló névjegyeket gyűjtani nem is olyan nehéz feladat ebben a protekczió világban. De nekünk dolgozó társakra van szükségünk és ebben a tekintetben szerencsések voltunk több kiváló publicistának és journalistának közreműködését minden napra biztosítaniuk, a kiknek hatalmas kezévesonasi a „Pécsi Ujság” egyetlen számból sem fognak hiányozni. Nem csupán jövedelnek, hanem előkelő szellemi munkáját adja oda a „Pécsi Ujság” számára. Lapunk részére állandó tudósítójá folytonos összeköttetésben, mindmennyem érintkezésben van azokkal a kiváló férfialakkal, kik a legnagyobb készséggel bocsájítják rendelkezésére nagybecsű értesüléseket, irányadó véleményüket az egyes fontosabb napi kérdésekről. Határozott ígértetik bírunk, hogy nyilvánosság szánt értesítéseikből a „Pécsi Ujság”-ot isha ki nem hagyják. Ez már magában véve is oly becses viszony. Lapunk részére már egy csapással túl tesz bennünket a kezdet nehézségein, amennyiben lapunkat, meglepésen első pillanattól, Magyarországon elsőrangú publicistáival és journalistáival tartos összeköttetésbe hozza, a melyet más lapjaink nekülönben kénytelenek.

Azoknak a kiváló publicistának és journalistának nevet, kiket a fővárosból rendszer dolgozóztársainkkal megnyerni szerencsések voltunk, mind-mind egy-egy

programot és széleskörű társadalmi és politikai összeköttetést képvisel. Sokoldalú tevékenységű pedig a „Pécsi Újság” egész munkakörét felöleli. Így sikerült megnyernünk a „Pécsi Újság” rendes dobozoltársának **Hegedüs Sándor** országgyűlési képviselőt, az állami költségvetés képviselőházi előadóját. Magyarország egyik első rangú pénzügyi és politikai tekintélyét, a kiváló államértut és publicistát. Országos pénzügyi, közgazdasági és politikai értelemesnek **Hegedüs Sándor**ról fogjuk szeretni ki a ma hatalmas munkásságát és tevékenységét, melyet, melyet országos hírnevet vitt ki magának, idét szakit magának arra is, hogy irányadó cikkeket írjon lapunknak, a melynek megindításához előre is gratulál.

Hatalmas közreműködését és minden irányban való határozó támogatását ígérte meg lapunk részére **Gajári Odón**, a „Nemzet” felelős szerkesztője, ki a kormánykörökben nyert igen becses értesítéseit, információit a legnagyobb készséggel bocsátja rendelkezésünkre.

A „Pécsi Újság” egyik legnagyobb nyeresége lesz **Singer Zsigmond**-nak, a „Neue Freie Presse” budapesti levelezőjének megírt és állandó támogatása és szíves közreműködése. Singer Zsigmond ugyanis mint az egyik legnagyobb európai lap levelezője, ugyanis mint a legkitűnőbb és a legtekintélyesebb journalisták egyike, bűmulatos összeköttetéseket létesített a maga számára a magyarországi közügyek vezető férfival, kiknek bizalmát és tisztelőt, nagybecsűlést bírja. Ernőfogója a „Neue Freie Presse”-t a publicisták tekintetében igazi főforrást jelent. Tőle fogjuk szeretni a külügyekre vonatkozó értesítéseket és ugyancsak ígérték bírjuk, hogy nagyszámú önálló dolgozatával is, a melyek az alapos tudás és bűmulatos szabotosság tekintetében is nagyon laudatosságnak, gazdagitást fogja lapunknak. Ugyancsak cikkeket fogunk kapni **Bekács Gusztáv**-tól, Magyarország elsőrangú és fényes tollú publicistájától, a dunántúli köznevelési érdekek fardarthatlan istápolójától, továbbá **Porzsó Kálmán**-tól, a „Dunántúli köznevelési egyesület” tevékeny titkártól, ki a fiatalabb nemzedékben a legtevékenyebb közéleti és a legnagyobbat a legtevékenyebb publicistáknak is. A „Pécsi Újság” munkatársainak egyik kiváló díszes fogja képezi **Foxma Andor**, a Kisfaludy-társaság tagja, a szenális költő és szellemes tárcaré, kinek derék kedélyében és utóérhetlen humorában gyönyörködni fog a „Pécsi Újság” olvasóközönsége is. Szintén állandó közreműködését ígerte meg lapunk részére **Lipsey Ádám** dr., az eredetiségben és leleményességben fölülmulhatatlan

politikai karcolató, ki „Pasquino” álnév alatt készített cikkeivel a régi jó Cseranony országos hírű „Kovács”-ainak publicistai sikereiben osztozódik.

Ezek után rátérünk lapunk állandó rovatainak ismertetésére és azokkal követendő irányunk jelzésére.

Távirataink.

A „Pécsi Újság”-nak esti megjelölése lehetővé teszi, hogy olvasóink még ugyanazon napon mindenről értesüljenek, mi a városban, Budapesten, az országaházban, főrendiházban vagy a messze külföldön d. u. 5 óráig történik. Oly összeköttetést létesítettünk a céliből Budapesttel és Béccsel, melynek fogva lapunk azon helyzetben lesz, hogy minden hírt ugyanazon időben közölhet, mint a fővárosi esti lapok ott főn a fővárosban; de mivel azok ide csak reggelente érkeznek, a „Pécsi Újság” azokat egy éjszakával meg is előzi, amint hogy a reggeli lapokat egy egész nappal előzi meg.

Költségek nem kimélve azon leszünk, hogy érdekes országgyűlési beszédekkel lehetőleg egész terjedelemben közölhessünk, kerülve a vidéki lapok legtöbbjében föltalálható üres és érdektelen közbeszólások regisztrálását, melyek néha az országgyűlési tudósítás felét is elfoglalják. Országgyűlési sürgönyököt az erre leghevitatottabb és legmegbízhatóbb közeg: az „Országgyűlési Értesítő” fog lapunknak küldeni, de ezenkívül gondoskodunk *politikai magánértesítők*ről is, míg mint állandó budapesti levelezőnk, a „Nemzet”-nek a péciek előtt is előnyösen ismert bűmulatására: **Dolencz József** dr. fog szerepelni. **Bécsben** az állandó tudósítói listát **Glücksmann Henrik** ismert és jó nevű író biztuk meg. Naponta átlag 1000, (egyezer) szavaz táviratok fognak lapunk részére érkezni, miáltal a levelezés nem a napi politikai riportra, hanem a politikai élet érdekes alakulásaira, kiváló politikuskok magánnyilatkozatainak közlésére fog szorítkozni. Sőt gondoskodunk, hogy kiváló politikuskoktól fontosabb politikai cikkeket is távirati uton kapjunk.

Egyáltalán a távirati tudósításoknak, míg azon terv megvalósul, hogy városunk és Budapest között telefon-összeköttetés létesül, lapunkban a legtágabb tért fogjuk nyitni. Nemesak

politikai eseményekről fogunk ily uton értesítést nyerni, hanem — az „Országgyűlési Értesítő” a világ minden részéből érkező táviratoknak léven gyűjtőpontja — onnét minden odaérkező sürgönyt továbbítanak lapunknak is. A távirati értesítéseket — nagy fontosságuknál fogva — a *lap élén* fogjuk közölni; az országgyűlés lefolyásáról küldött táviratokat azonban az „Országgyűlés” rovatban külön fogjuk lenyomtatni. Vidéki levelezőink szintén azon utasítást nyerték, hogy fontosabb eseményekről — a melynyekben ez lehetséges — távirati uton értesítsenek bennünket.

Politikai szemle.

Miként a hadvezér csapatai fölött, úgy tart szemlét a szerkesztő is a politikai események fölött és miként amaz a csatatéren, úgy enez is e rovatban élet-halál ura. Játszva emel és mosolyogva dönt le — mint a költő mondja — és ez még a dolog szebbik oldala; minden esetre jobb, mint midőn átközöddva dönt le. Ez a rovat különben az egyszerű regisztrálás teré és célja, hogy az olvasó tekintést, tájékozást nyerjen a nagy politikában, de azért az irány kijelölése töle elválaszthatatlan.

A magyar hírlapirodalomunk mindig büszkeségére fog szolgálni azon körülmény, hogy politikai szemléi a legalaposabbak, mondhatni páratlanok az egész világ hírlapirodalmában, a mi mindenesetre a magyar hírlapiról sokoldalúságot és tanulságát bizonyítja és e tekintetben még a legalaposabb és legtudósabb nemzet hírlapiról: a németektől is el kell vitatunk a pálmát, mert ha megengedjük is, hogy német, angol, orosz stb. kartársaink, — a franciákról nem is szólva — egészen alaposan ismerik a világ összes népeinek viszonyait, de a magyar viszonyokról legtöbbször még csak halvány fogalmuk sincs és épen ezen körülmény az, mely a külföldi sajtó termékeit magyar emberre nézve élvezhetetlenek teszi, más oldalról pedig a magyar sajtótól fokozott tevékenységet és utánjárat kíván.

Újabb időben sajnos konstátálhatunk egy tényt a magyar sajtóban, még pedig általános-

A vonal alatt.

Idősb Szinyeyi József, a jeles irodalom-történetszű, nyelvudós, s a fiatal iró-generáció „Szinyeyi-bácsi”-ja, most állítja össze a magyar írók névjátszóját, letrajzi adataikkal s műveik megjelölésével. Még csak valahol az F betűnél tart, hanem már eddig is háromezren túl szorított bétű Szinyeyi bácsi azokba a fűzetekbe a magyar írók közt. Mire a Z-re kerül a sor, a tízezer körül jár a magyar írók száma. És e fűzetekben bűngöszeg nagyon könnyen megállapíthatjuk statisztikai pontossággal, hogy a Szinyeyi bácsi névtárában szereplő írók fele feuilentona.

Nem csodáljuk Magyarországban mindenki tárcái ir. Épp ezért van Magyarországon olyan kevés tárcái. Legalább a fővárosi magyar hírlapok jobbjának, előbbkelőbb tárcaváraitban csak húsz-harminc névvel találkozunk, melyek minduntalan ismétlődnek; de más névnek alig engednek helyet. Ez annak a jele, hogy a lapok hosszas próbálgatás után megmaradnak az ő kipróbált embereik mellett, azaz művelés és nevet portálják, mert csak ezek tudnak a lap szellemét szertint írni; ezek viszont úgy hozzá szoktak a saját lapjuk szelleméhez, hogy máshol hiába is próbálkoznak, csak a saját lapjuk számára tudnak írni. Így aztán szerkesztőjük és munkatársak évtizedeked egymás mellett monolizáltak a sajtót és egymást. És e monopoliun ton elnyom két-három kezdő, de igazi tehetséget, de aztán erőssége is a magyar tárcairodalomnak, mely e nélkül gyöngébb volna, mint amilyen ma; mert ma sem áll ott, ahol a francia, s ahol az angol.

De hát ha még a fővárosi magyar hírlapoknál is mindössze húsz-harminc tárcáirot tudunk összeolvasni, vajjon hol rejthetik az a többi ezer meg ezer tárcáirot? A vidéken. A vidék töménytelen mennyiségben önti a tárcáirot, a verskötőket, no meg — a helyi Szipuluszokat. Mert ennek is divátja vagyon. Volt idő, amikor a vidéki tárcáirotokkál (már csak egy neveztem őket én is) Porzót becsületlenítették, a „zafos” kopogású népdalgyűjtővel pedig Petőfit forgatták meg isme-

retlen helyű sirjában. — „A mi kis Pécőnk”, „A mi Porzók” — Az idő változott, s a gombolyúv szordító, válogatott szavú, magyarosan zamatos. esendes humorú Porzó kevesebbet kezdett írni a napi sajtóban, annál többlet iyegezett összegyereblényi Mikszáth az ő palócái földjéről, ahol még sok tarolatlán rét virított pipacsot, mákvirgót, szászorszopót, pipitört, buzavirgót. Akkor meg a vadírógus Mikszáth lett a kedvence modell, — nem aki után a vidéki tárcáirotok tárcát tudtak volna írni, hanem akinek a nevét a vidéki publicum nagy könnyen odaajándékozta az ő palócáinak. Akkor divattá lett palócósodni mindenben: garabonciás ruhában, hányavét viselkedésben, (már ahogy ők Mikszáthot képzelték) a keresetszámok akkora keresésében, hogy a Finnországú elhíresült Mikszáth maga se volt palócbab a mi saját küllön palócainkál.

Most Szipulusz van soron. És a Porzóidák, a Mikszáthidák, Szipuluszidák, a barátok és ismerősök unósulása, mind napvirgót is látunk, könyv-irodalmi napvirgót — megjelenven a könyvpiacomban. Ezen a réven aztán belekerült a Szinyeyi bácsi Invenáriumbába.

A vidéki tárcáirotok tehát már ezrével számitjuk. Itt szabad a tért, nem monopoliálja senki a lapok tárcavárait, mert a vidéki lapoknak csak kezirát kell, akármilyen. És ez a magyar tárcairodalomnak a gyöngyöské. Mert rosszul mondtam, hogy senki sem monopoliálja a vidéki lapok tárcavárait. Igens erősen megszűlvén tartják az irodalmi proletarizmus, a tisztelgetőféldányért dolgozók s a bekunyorált munkák ezrei, akik miatt a vidéki lapok — nem látolva azoknak a vásári semmisségének a becset, vagy jobban mondvá becsletességét — szóba se állanak az olyan tárcáirotokkál, akik má r csak pénzért dolgoznak, vagyis a hivatásos írók. Ez a monopoliun, ez az irodalmi zűsívásr nyomja el az igazi tehetséget s nem a fővárosi írók konszolidált köré.

Ha a vidék tárcavárait csak a fővárosban, mint irodalmi centrumban élő elismert tollú írók s a vidék-

nek csakis a szintén számat tevő tollforgató láthatnak el — természetesen megfelelő díjazással: bizonyosra veszem, hogy odafönt is, itt a vidéken is, már kiküldött íróemberek sűrűbenbenn vennék kezűbe a tollat, többlet termelnek, nagyobb ambícióval, tehát jobbat is. És ezzel nemesak az irodalom nyerne, hanem a közönség iszeme sen sűlyedne — mint ahogy láthatólag folyton sülyed — odáig, hogy holmi poenyaló dúrnistát profán viccelődéseireit, miknek a Tűskekopad és Vidéke tarcabaiban tulaj találkozik, Porzó, Mikszáth és Szipulusz nevelve koszorú meg.

A Pécsi Újság tárcaváratába — volt rá gond — egy sereg fővárosi ismert és elismert író küld cikkeket; de a vidék jobbjai, a kiforrottak, kik csak jól termelnek, adnak valószínűleg a zómet a Pécsi Újság tárcáirotokké. A slendriánizmus, a kezdetlegesség, irodalmi értelenség, a fűza-síp ezen a helyen hiába kereskedik. Állandó munkatársi kört kell s fogunk is teremteni a Pécsi Újság számára, s az a gárda aztán hadd monopoliálja ezt a helyet itt, ez erőssége lesz a Pécsi Újság-nak, s javítója a közönség izlésének, amit csak kevés vidéki lap külvált.

Állandó munkatársaink eredeti vagy idegen nyelvekről fordított, de szintén irodalmi becsű dolgozataikkál a szépirodalmi terészen kívül is bekalandozókkál — például a tudományos vidékekét, honnan csévegő modorban a laikus olvasók előtt kedves, népszerű alakban sok hasznos és tanulságos dolgot teretnek az olvasó elé; s ezzel, meg különösen a sok-sok társadalmi probléma, érdekes napikérdések szellemes fejtegetésével viszállítják a tulajdonképeni „tárcáirotok”-t eredeti bírodalmába, a honnét a tárcát a vidéken s ma már a fővárosban is, jó ideje számtéva a novellát, mely eredetileg nem tartozik a tárcáirot fogalma alá.

S hogy mindebben, a közlendő cikkekenben úgy, mint azok tehnikai kezelésében, legyen izlés, legyen bizonyos szükséges egyöntetűség s legyen abba irány: arról — a felelősség terén alatt — gondoskodni a főleg ezért szerződött *rovatvezető*:

Haksch Lajos.

ságban és ez az, hogy mi a nemzetközi politikai lapjaink kivétel nélkül a leghevesebben itélik meg és erre vonatkozólag politikai szemlélet igazi mesterműveknél mondhatók, addig a hazai politikai viszonyokról csupa torzképet adnak. Ennek oka az, mert a magyar hírlapok egytől-egyig pártlapokká fajultak és a párt-személyeigen keresztül nézve, a párt-érdekeknek akarva szolgálni, nem úgy látják a dolgokat, mint vannak és úgy rajzolják, a mint ők látatni szeretnék. Szomorú jelenség ez nagyon és bizonyos tekintetben menthetlen visszacsúsz a sajtó hatalmával, a közvélemény türelmével és végeredményben nem vezethet mátra, mint a sajtó teljes diskreditálása.

Usemondottakkal eléggé jelezve veltük irányelveinket, melyek politikai szemléletben bennünk vezetni fognak. Elfogulatlan szemmel, pártérdek által meg nem vesztegethető szívvel, tiszta szabadelvű szemléletben fogjuk végezni napi munkánkat, fogjuk szolgálni a közügyeket. Azon meggyőződésben vagyunk, hogy a politikai életnek új út tisztán és illetlennek kell lenni, mint a magán-életnek, hogy a politikust adott szava ép úgy köti, mint a magánélet gentleman-jét és hogy annak, ki a politikában hibát vagy tévedést követ el, azert laknia kell, levonva hibájából vagy tévedéséből a következményeket és mi le is fogjuk vonni a consequentiákat, jobbra és balra egyaránt.

Ez eszmék hangoztatásával kapcsolatban itt látjuk helyén valónak, hogy ismétlenül kifejezzük ragaszkodásunkat az 1867-iki kiegyezéshez, melynek elismerése, megerősítése és érvényesítése minden magyar hazafinak legszentebb kötelessége kell, hogy legyen. Az 1867-iki kiegyezést megfélemlelő Ausztriával szemben a dualizmus alapján állunk és szükségessé tartjuk, hogy Szent István birodalmának a dualizmus által is elismert és az 1867-iki kiegyezésben is biztosított független önállama a nemzetközi viszonyokban minden alkalommal kifejezésre jusson.

A belpolitikára áttérve, programunk a magyar nemzeti állam kiépítése és fenntartása és gondolat nélkül eszaktakozunk a megindult reform-mozgalomhoz, melynek élén a Wekerle-kormány és pártja áll, melynek támogatásában szívesen segítünk, úgy lévén meggyőződve, hogy e kormány férfiai úgy kiváló egyéniségek, mint a haza körül szerzett érdemeiknél, melletti is éber figyelemmel kísérjük a kormány és pártja ténykedését és esetleges hibáit nem fogjuk elnézni.

Fontos belügyi tényező a kormányon és pártján kívül az ellenzék és teljes nyíltsággal valljuk meg, hogy mi az ellenzéki új íránt mindenkor a legnagyobb tisztelettel viseltetünk és épen nem tartjuk jogosatlannak a kormány megbuktatására irányított ellenzéki törekvést. A fő, hogy az ellenzék harca ne legyen személyeskedő, ne durva, ne inparlamentaris. Azt pedig conditio sine qua non-nak tartjuk, hogy a kisebbség ne arrojálja magának a többség jogait, hanem hajjon meg a többség előtt. A magyar politikai élet sájnatos elhajlása a kisebbség évek óta tartó erőszakoskodására vezethető vissza, mely a magyar parlamentarismust végveszélyvel fenyegeti. Működésünk oda irányul, hogy e baj alkalmas eszközökkel mihamarabb orvosoltsassék.

Politikai hírek.

A politikai hírek úgy tekintenek a napi udonságokra, mint a kékvérű sarjak a „miseria plebs”-re. Kicsinylik-e ezt, vagy magukat becsülik-e túl, fölösleges volna kutatni, de az bizonyos, hogy ez a góg nem demokrata vonás és nincs is helyén, mert hisz a származás itt is közös, visszavivhető Ádámra, Evára: a termékeny újságról-agyra, mely miután egész virtuozitással összehordott hetet-havat, tüsköt-bogarát, mi a nagy világban megesezt, rávetette magát a politika süppedékes mezéjére is és kifürkészve a hatalmi polcon ülő államférfiak és azzá lenni óhajto politikuskos szíve útjait, a pártok hadi terveit, fogásait és elhatározásait

sait — azokról is föllebbenti a fátvót a nagy közönség előtt.

A politikai hírek főkélléke a rövidség és legeglenbb követelmény, hogy tartalmuk ne legyen határozott képtelenség. Ne álljon tehát a politikai hír elentében se a józan észszel, se a politikai tisztességel, mert ha igen, úgy azonnal és bátran rámondhatjuk, hogy ama hír alapja tulajdonképen csak az újságró útja vagy pedig a személyes ellenszenv és párt-taktika, de mondhatni pártgyűlölet is, mert sajnos, olyan nép vagyunk, mely a pártgyűlölettel sohasem idegenkedett és a ki mostanában megpróbálta számon tartani szenzatióiban dolgozó lapjaink kaleidoszkopuszor politikai híreit, melyek a legerősebb agyu és szellemi idegzetű bölcslet is képesek lettek volna, sőt naponként képesek lennének zavarodottá tenni — az bizonyára helyeselni fogja azon elvűnköt, hogy a politikai hír első sorban megbízható forrásból származzék és összeköttetésben fogva bátran ígérhetjük, hogy a mi politikai híreink mindenkor az igaz helyzetet fogják megvilágítani; ha pedig a sors épen úgy ejtne módját, hogy a sensatio is elválaszthatatlan lesz politikai híreinktől, az tisztán a dolog minéműségétől fog függni és ezt bizonyára nem fogja nekünk fölhányorgatni senki, mert egészen más sensatiós politikai hír közölni, mint sensatiós politikai hírt költi, mely utóbbi különben mindig megboszúzza magát, mert a hazugságot — mint mondani szokták — még a tyúk is kikaparja; a költött híre nyomban következék a dementi; de meghazudtolják azt maguk a tények is s egy hírlap tekintélynek mi sem árt annyira, mint a dementi, a lapot cáfoló tények. Talán szerénytelenség nélkül hivatkozhatunk e helyen azon tényre, hogy pályafutásunk alatt a dementi ismeretlen fogalom volt és rajta lesünk, hogy a jövőben is ismeretlen maradjon s híreink régi jó hitelökben nescak megmaradjanak, de abban meg is erősödjenek.

Városi ügyek.

Pécs szab. kir. város fokozatos és gyorsabban menő fejlődésének előmozdítása egyik sarkalatos programját képezi lapunknak. Az autonomia keretén belül, mit a városok számára meghagyandónak tartunk, föntartjuk magunknak a választott tisztviselők működéséből a személyre nem tekintő, mindig igazságos kritikát. Helytelenítjük és azt már e helyen kell hangsúlyoznunk, hogy oly fontos, közegészségi szempontból el nem oadáztató ügy, minő a város eszatornázása, évek hosszú során át nyugszik, annak megvalósítása egyes mellék-körülményekről tétetik függővé. Mert mindig és első helyen az *igények* kell szem előtt lebegni; és ha a eszatornázásra tényleg szükség van, a mi fölött pedig vitakozni sem lehet, akkor annak létesítése nem halogatható márol honlapra, hanem minden igyekezettel annak mielőbbi megvalósításán kell fáradozni. A közegészség érdekében áldozattal visszaradni nem szabad. Használóképen hibáztatandó, ha a közgyűlési határozatok végrehajtása évekig írott malaszt marad. Csakis beható meggyatás után és a határozatok végrehajtásának előrelátó lehetősége mellett szabad határozatokat hozni, de ha egyszer meghoztattak e határozatokat, hajtsassanak isvégre és ez ököb a száma mintegy 80 ilyen végre nem hajtott közgyűlési határozat ki vitelét fogjuk sürgetni. — A városi képviselő-testületnek és szakbizottságainak tényleges színtén figyelemmel kísérjük, annak üléseiről hű képet nyújtunk és minden a város fölvirágoztatását előmozdító törekvést méltányolni és elismerni fogunk. A város minden lakosának kötelessége ebben közreműködni és különösen nagy igényekkel lépünk föl a városi képviselő-testületével szemben, mely a választóktól nyert megbízatásának kell, hogy teljes erejével megfeleljen. Bizunk e testület munkaképességében, céltudatoságában, bizunk a polgármester és a tanács ügyszertetőben és reméljük, hogy sürgető szavainkat méltányolni és megszívlelni fogják.

Megeyi ügyek.

Baranyavármegye törvényhatósági életének külön rovatói szentelünk és abban nemcsak az adminisztráció keretéből tuzó ügyekkel, hanem élvői és személyi dolgokkal, úgy a járósköltség és községérdekeivel behatóan fogunk foglalkozni, nem tévesztve soha szem elől a megeyi adminisztráció minden terv szükségessé vált fejlesztését, javítását, mely arra hivatott vezetés és arra alkalmas erők nélkül lehetetlen. Álláspontrunk a megeyi intézmény irányában sokkal ismertebb, semhogy azt újra körülírunk kellene; kötelességünknek tartjuk azonban kíváncsiváltani, hogy a megeyi kormányzatának élethe állított főispán nemse intenciót, önzetlen buzgólkodást, egy jóval jóvő létezésre hivatott céltudatos tervet, nemkülönben a megeyi alispánjának adminisztratív képességét és vas erélyt ismerve, kért nagy feladatait teljesítésében és kezdeményezéseikben — mig azok a közjóra irányulnak — szívesen és önzetlenül támogatjuk és már most kifejezzük azon reményünket, hogy Kardos Kálmán főispán, mint egyváltan Pécs szab. kir. város főispánja, mindent el fog követni azon célból, hogy Pécs szab. kir. város és Baranyavármegye törvényhatóságai közt igazi terv szerű viszony létesüljön, mely a közjóra és a megeyi tudományok megeye tudására is usson annak, hogy mivel tartozik egyik a másinak.

Irodalom és művészet.

A kritika az irodalom és művészet terén mindinkább kezd illuzoriózálni. Hírlapjaink itéleti eseklyi kivételét előlölöt, egyoldalúság, de legtöbbször elfogultság jellemzik. Mintha meg mindig fogni kellene a magyar író, oly hozsonavall fogadnak egy-egy „költelemény-füzert” vagy doktrinaszt disszertációt és rogtón keszek kijelenteni, hogy „kiváló poétának” áll; az „barokk szalon díszára válnak” vagy „nagy nevű tudós” műve „hőzsgát pótöl”. Legyekre azonban a másik véglete csapnak át. A legeszkerebb lelkifurdalás nélkül mondanak egy pillanat alatt elítelő kritikát egy hosszú, fáradságos munka gyümölesé fölött.

Mondjuk ki nyíltan, hogy a kritika gyakorlásának e módja irodalmi erőtelenségek.

A hírlapíróknak mindenkor és mindenben *objektív* lenni kell. Nem is indíthatjuk se helyi nagyságra, se tekintélyre, Kicsiny érdemeket kicsiny számba vegen. Udvariaskodó szolamokra nincs szükség. A superlatívus gradusokat pedig épséngyel el-hagyhatjuk. Ne tekintis hírlapját padkifolyóiratnak, hol a kritikus hivatva van a mű legapróbb részleiről is alapos kritikát mondani; hanem tekintse azt ismeret-terjesztő oragnaknak, melynek czéjja gyorsan és mégis kellő világgósággal *reforálni* a beérkezett műről. Referáljában ne fontoskodjék; ne keresse, hogy a szerző a naturalisták, symbolisták vagy versetők hatása alatt áll; ne adjék neki tanácsokat a stílusizikából, retorikából vagy poetikából; hanem inkább oda igyekezzék, hogy könnyed stílusban ismeresse, miről és mit ír a szerző. Közbe-közbe itéletet is mondhat, de sohasse akarja itéletet ráerősökölni az olvasóra. Ha az ismeretetés jó, úgy az olvasó levonja maga a helyes itéletet.

Lapunk e rovatban ezt az irányt fogja követni. Ismeretien fogjuk nevezetesebb írónk műveit. Állandó figyelemmel kísérjük a külföldi kiváló terméket. De legnagyobb gondot referálunk helyi és megeyei íróink műveiről. Tomorítien akarjuk magunk körül Pécs városa és megeyéjének hivatott íróit. Lassanként megismerve így egymást, karöltve dolgozhatunk irodalmunk és művészetünk föllendülésében. Minden egyes darab köi, melyet a magyar géniusz hatalmas palotájának föltételezésé hordunk, gonitoság drágakó számba megy.

[Körösi Henrik.]

— **Szinház.** Fölösleges rovat ez ebben az esztendőben, a mi szinházunk még nincs, szinzőrtünk meg már aligba lesz; hanem a hiszen ha a sors is úgy akarja, mint a mi polgármesterünk, hat jóvő tere már bevonulhat az új lakásba a régi szellő, aki hajdan minden októberben, ujjában husvét táján beállított hozzánk: Tháia iszennasszony. Az új szinházépítélet új éra is kezdődik nálunk a szinművészet terén. Az eddigi tendgódás arra kesztette a közönséget is, meg a sajtót is, hogy enyhén itélet, ektéklinsen sok mindentől, ami rendezett viszonyok között elnezésre alig számíthat. Az új szinház, mint a szinművészetek épít; az mostan a közönség eddig nem volt Tháia, most épít nekik, nem is alkalmazmalkodtam nála, — most épít nekik lakalyos, vendéget vonzó palotát, hád elvarom, hogy ő is illo fényleny fogadjon. Ilyen körülmények között a *Pécsi Újság* is arra az alpra áll, hogy az eddig észlett hiányok láttára nem hunyja be szemét, hanem — csak a szinművészet fontos érdekeit tekintve — kifogástalan előadásokat követel. Ezzel is a közönségnek meg szorgátlat, mert a tárgyilagoss, de nem alig megrendőző jó előadások rendezésére, kellő figyelemmel a művészetek a szinművészetek. A szinművészetek fajtai szerint más-más referenstessé tesz a dramát, az operett, a népszínműs előadásokra.

Közgazdaság.

A legelgódottabb rovat minden hírlapnál. Igazi Hamupipóka. Mikor már kegyetlen kompisággal közölték a világpolgár, hogy X. Y. horvátországi felkötő a farkasok elvittek egy parasztnak a baranyai malom, már azt is elovastuk, hogy Y. Z. megbizottsági tag

meghalt, A. B. birtokos pedig elvette C. D. k. a-t és a-
alapas értesület nyertünk arról, hogy Blumenduff N. és
alapas és Nelskafst Zsám bérelésterési pere mákít
font. — akkor követezik a „közgazdaság”, mint
lapotlélek, melyből épen annyit vesznek be a lapba,
a mennyi a tért kitölti.

Igazán satyra, hogy egy kiváltképen gazdálkodó
államban így bínnak el a közgazdasággal, holott ennek
kellesse a vezérszeretet vinnie.

Részünkről nagy mértékben előtérbe fogjuk állí-
tani e rovatot, főlegbe abba a füzésben és az országos
közgazdasági irányokban kívül kiváltképen a Dunántúli,
Horvát-Szlavonországok, az okkupált tartományok, a
legnagyobb részességel mégis Baranyavarmegyé és
Pécs városi foglalmi, ipari, kereskedelmi, termelési
és hitványozni, ismertetve az egyes ipar- és gyártele-
peket és hangot adva a közönség és az érdekeltek jo-
gos kívánalmának, velök együtt mindent elkövetve,
hogy városunk a közgazdasági téren is domináló állást
foglaljon el és hatalmas kereskedelmi, ipari és gyári
településmű fejlődjék, hogy így mindig újabb és újabb
életté elemeket kapva, nagy terhekkel járó hivatali
teljesítésre a szükséges anyagi erőforrásokhoz jutha-
son. Reméljük, hogy e törekvésünk úgy az iparos, mint
a kereskedő és gazdáközönség részéről elismeréssel fog
találkozni.

E rovat alatt közöljük a **vidéki gazdaságra oly első
fontosságú tisztelet árfolyamokat**, a helyi piac s a megye
földi vidéki piacainak **gabonai árjegyzékét**, a sorsjegyek
nyereményhúzásait, vásári értesítéseket, biztosítási ügy-
leteket stb., szóval mindent, a mit a pénz mozgat s a
mi a pénznek is forgatója.

Tanúgy.

Ezen rovat a város szellemi ráteremttségének és
készségtürelme fokrőfője. Minket vélekedünk mi tan-
gúnyúnkiról általában, az épen nem ismerlend és e
helyen készséggel konstatáljuk, hogy megvénk közokta-
tásai viszonyai bár lassan, de folyton javulnak, a város
népiskolái oktatása pedig egyenesen mintaszerű. Közép-
iskolái oktatástürelme azonban nagy any szűk följár
és ez: középiskolái oktatásának. Nem fogunk addig
nyugodni, míg ezen, a város legvitalábbis érdekei ellen
elkövetett sötét bűn orvoslása nem lesz és mindent el
fogunk követni, hogy tanúgyünk betetőzése: a pécsi
egyetem létesítése szönyegre hozata, napirendre kerül-
jön és e hatalmas eszmé iránt, mely megérdemelt,
hogy minden pécsi polgár szívébe zárná, — az érde-
klődés és áldozatkészség fölkelteszen, az ökövetkezés
és kitartó munkával a megvalósítás felé tereltessek.

A kinek ez a program teljesebb, az soraközézők
zásoknál alá és segítsen a küzdelemben!

A szomszédból.

Baranya s ennek szípen fejlődő középöppontja: a
tisztán a maga erejével nagyra nőtt Pécs szab. kir-
vós: szellemi középöppontja egyszersmind egy nagy
körmek, melyben vannak ugyan külön-külön körök
külön társadalmi s közéleti, de ezek sok-sok érde-
kük révén ide gravitálnak, mert e város szellemi tö-
kéje kétségtelenül tekintélyes, s innét sok megy ki
kamatra a távol vidékre is. Viszont e város társadalmi
és közéletének is éltető gyarmatai azok a körök, a
szomszédos megyék, s így nem érdeketlen sem e vá-
rosra, annál kevésbé a megyére nézve, hogy mi tör-
ténik a szomszédban. Erre a „Pécsi Újság” külön ro-
vatot tart fön és ebben a minket környező megyék
társadalmi és közéletében történő érdekes dolgokról
ad kivonatoss értesítést.

Törvénykezés.

Ez a rovat épp olyan érdekes, akár a hírek ro-
vata, vagy a tárcák. Van is benne mind a kettőből
valami: az udjónságból a szenzáció, a tárcából a
belelésztrikus feldolgozása a szenzáció eseményeknek.
Nem udjónság az, ami ebben a rovatban nyilvánított
lény, hanem törvénykezési munkánk, az már nem
oly dolog; de érdekes, mert a részletek, a mikről
az udjónság annak idején nem tudott, ilyenkor a
törvénykezési tárgyalásoknál kerülnek elő a titkok
homályból. A közönség magától is érdekeltül a tör-
vénykezési büntető osztályában lefolyó tárgyalások iránt,
s bizony majd minden alkalommal megtölti a tárgya-
lási terem karzátát; de hát erre a luxusra nem min-
denki vetemedhik. Arra való az udjónság, hogy az ilyen
érdekes tárgyalásokról érdekesen megírt referátumok
szállítsanak olvasó számára. A Pécsi Újság-nak erre
a rovatra külön embere van, akiben van iróni rutin, hogy
a látszólag egyszerű „eset”-ből is kibányászta az
érdekes motívumot, a tárcászerűt, s akiben van humor,
hogy a kínálkozó alkalmat az ütökénel ragadja meg
és nyújtson olvasóinknak ebben a rideg című rovatban
is olyat, hogy az olvasó akár csapán ezért az egy
rovatról is mindig szívesen vegye a kezébe, sőt szinte
keresse a lapot.

— **Táblai értesítő.** Itt említtük meg, hogy a
Pécsi Újság az ügyvédi kar részére hetenként külön
mellekletben közli a táblai értesítőt.

Szerkesztői úzenetek.

A Hirlapieradom fejlődésének egészen sajátos
gós vonását adják a szerkesztői úzenetek, melyek
ma már teljesen szakítottak a régi hagyományokkal
és egészen önálló különlegességet képviselnek. Csak egy
pillantást kell vetni a „B. H.” hétfői számainak szer-
kesztői úzenetére, melyek néha 4 oldalra is terjednek
és az olvasóknak, hogy az emberi kíváncsiság a szer-
kesztőkkel szemben pusztán a hírlap tudni
valóira szorítkozik, hanem kiterjedésekre az élet min-
den ágára, de számtalanszor az is kétségeltesen lesz
előttünk, hogy a fardatathal szerkesztői tulajdonképen
költött kérdésekre válaszol, mert úgy véli, hogy egy
közvetlenlele hatást ér el. Magunk is szívesen adunk
meg minden lelethő fölvilágosítást e rovatban előtör-
tőinknek és reméljük, hogy előlötőknek is bizalommal
fordulnak hozzánk, tartózkodva mégis a lehetetlenség-
mentes megválaszolásra, melyekre természetesen nem
válaszolunk.

A „Pécsi Újság” hírvivata.

Büszkén nézhet a magyar olvasóközönség a mag-
yar sajtóra. A nagyvesszve kezeltettségességéből a
magas színvonalra emelkedett, különösen a legutóbbi
évtizedben, hogy a magyar sajtóval gyors értesülés,
tartalomgazdaság tekintetében Európában csak az
angol sajtó versenyezhet. Teljes tudatában vagyunk
lele feladatunk nehézségének, midőn azon elszántan
biztosítani akarjuk, hogy a közönség, a közélet, a sa-
mának pedig a közéletmért megköthető, a verseny-
es hírlapok között a „Pécsi Újság” számottevő
orgánium legyen. E célunk elérését esakis úgy remé-
lhetjük, ha felhasználva a modern hírlapudjósítás min-
den eszközt, különösen hírvivataunkra fogunk kiváló
súlyt fektetni, hogy abban mindent, a mi közérdeki,
főleglétünk, hogy olvasóinknak minden eseményről
gyórsan, alaposan és — mi fődolog — megbízhatón
adassunk kimerítő értesítést. A fentebb és érdeke-
bűnt eseményekről távirat utján fogunk értesíteni, hogy
mindenről gyorsan adniünk hír.

— **Személyi hírek.** A mi városunk ma
már egy hatalmas értelmiség körnek szintén hatalmas
középöppontja. Szíve egy nagy vidéknek, mely innét
kapja a töle ide befolyt vér lökést, keringülációt. Hí-
vatalok, oly intézmények, melyek a kereskedelem
ipari szolgáltatásban állanak, közügyek érdekében léte-
sítő egyesületek stb. itt székelnek, a külső hivatalos
élet intézői, száltartói innét vezetik a politikai, egyhá-
zi, közgazdasági, kereskedelmi stb. ügyeket. Nem
számlálhatjuk meg, hogy az országban, a közéletben
érdeketlen tehát, hogy az ily gócpontban szálto-
intéző egyesületek, a közéletnek kiváló emberelői is
hírt kapjon akár a város közönsége is, de főképen a
tőlünk távol eső vidék, melynek érdeke gyakran kap-
csolódik egy-egy hivatali lelehez, vagy más állású
tisztviselőjéhez. A személyi hírek közt értesül a közö-
nség arról, hogy a megye, a város, az egyházmege,
a különböző állami, városi s egyéb hivatalok fejei
hivatalukban működőnek-e avagy hivatalosan, esetleg
munkaközvetítői feladatokkal a közpöppontban. Nem
bánnis indítkozni hanem közönséggel, a közélet-
ben személyes dolgokat is regisztrálnak, s a Pécsi
Újság sem zárkózik el az elő, hogy e közönséget ki-
elégítse — tartózkodva mindenesetre a gyakran nevé-
sége menő vidékies személyi híradásoktól, melyek
holmi új polgár szerenéses világrajzot is egy-egy jól
sikertű halpaprakis kellemes emléket kürtölök ki.

— **Egyesületi hírek.** Ma már az egyes-
sületi élet oly kiterjedést kezd venni, hogy innen-onnan
annak körlátózárasa is emelkednek hangok. Szó sincs
póla: alkotmányos, parlamenti szab. állású nagy-
egyesületi élet hivatalos előlötök, a közéletben
intézményi végzésére is van hivata, mert a sok egy-
sület csak színezet mutat széttagoltságra, a valósággal
minden kör külön-külön saját hatáskörében a köz-
társadalmat szolgálja. El lehet mondani, hogy ma már
az egyesületek a saját igénybevétele nélkül létezhetnek
ugyan, de nagyobb hatást nem érhetnek el. Az egy-
sületek boldogulása leginkább attól függ, hogy az
egyesületi titkárak vagy jegezők hogyan tudják ki-
számólyonni a saját jóakarátat. Részünkről szívesen
adunk tért bármely közeletű egyesületi ügyeknek szel-
esületi élet hírvivatai között, az légiük, hogy az
egyesületi is legyen előlötökességgel és elismeréssel
írántunk.

— **Hírek a vidékről.** Ahogy a fővárosban
megjelenő lapoknak az ország, úgy a városok lapjai-
nak a közvetlen vidék szolgáltatja a hírvagy nem
kieszőlő-kész. A Pécsi Újság a vidéken egész
lelevezelő-kart szervezett újságről értekel bír intelli-
gens emberek köréből. Majd minden faluban van tu-
dósnok, nem azon célból ugyan, hogy onnan min-
den érdeketlen közönlapokról értesítse a Pécsi Újság-ot
s annak olvasóközönségét, hanem hogy ha bármikor
adnak közérdeki eseményt folyik le határainak, az se
maradon megőrköthetlennül.

— **Nagyköpi tudósítások.** A vidék
zsurnalisztikájának régi nagy hibája, hogy szereti
majnolni a főváros s e kedves jellemével annyira
nagyzol, hogy a viszonyokkal nem ismerő idegen
legáláb is miniatűr Budapestnek képzeli azt a mező-
városokat, melynek a „Tárogató”-ját olvassa. Izteltesen
és egész s nagyon alkalmas arra, hogy a lapnak
megronta tekintélyt s megingassa a lap komolygá-
bá vetett bizalmat. Milyen mulatságos például, mi-
kor holmi apró emberkének viselt dolgairól, amikben

esetleg egy revolverdurranás vagy gyufaadalt is zse-
rel, hasabos sajtát külön tudósítások” zengnek, az
elmaradhatlan külön címelek szenzációk feltő lármas
közremunkálkodásával. A Pécsi Újság nem veti meg
az érdekes hírvagyot, földolgozza azt a minőséghez
képest terjedelmesen is; de riporteri hitványtáti komoly-
van fogva föl, a művelő közönség izlést s nem a
flakker-újságok fogyzásaitól szolgálva nem hajhúzza
a szenzáció.

— **Hangulatoss udjónságok.** A száraz
riport csak krónika, mely lehetlenség alapos értesítés-
vel szembe áll, tényeket örökíten meg. Van azonban
a híradásnak szépirodalmi fajtája is, mely a hírrásnak
is kellemesebb oldala. A tárcászerű hangon tartott,
egyszeri anyagából tartalmasabbá bővített híreknek
a Pécsi Újság nem lesz ellensége, s a nemes izlés kor-
látát köztől maradv megmegtartítja hírvivatát zama-
tos tollal megírott „hangulatoss udjónságok”-kal, hogy
az olvasóközönségnek a napi riport között is szolgál-
jon kellemes, derült keltő olvasmányval.

— **Paraszti-udjónságok.** A magyar
hírlapieradom túlteljesítés szívened. Nemcsak, hogy
a lapok száma többszörösödött, az pedig úgy a
fővárosban, mint a vidéken, de tartalmuk is csak-
nem hajszálra ugyanaz, ami nem is csoda. Lap-
jaik nem elvet képviselelnek, hanem üzletet és csak-
nem kivétel nélkül föltűnési viszketegek szívened-
nek, egyik a másikra licitálván a szenzációss dolgok
hajhúzásában és a közöndök túlhalmozásában. Nap-
ponként 20—40—60 oldalon jelennek meg, egész köny-
velel meglelnek, tartanak tanúgyi, irodalmi, köz-
gazdasági mellékletekkel, közlöknek 3-4 regényt, mellé-
tárcát, egész monográfiákat, írások övezése. De ez meg
mind hagyján. Van azonban egy igazán boszontó je-
lenség e túlteljeségnek és ez az, hogy szenzációk ke-
resse — és erre az intelligens osztály nem mindig
advan elég anyagot — újabb időben nyakra-főre hozzák
a paraszti-hírvivatát. A magyar vidéki közönség egész
passzívul olvashatja mamár, hogy Kútlyaboson Kis
Pál Sára parasztiélen marolugott hírvivatát, Házsegen két
oláh paraszti összevezest és Rátu Gigor boszontó
folyogtató Popescu Dimitri fölöt, amit egy 70 éves
paraszti szerelmét írta le egy viruló paraszthajdon
íránt, ki az öreg varázslat hódolatát elfogadta, amit
arról referálnak hűségeen, hogy özvegy Kucoróné el-
vétette magát a leanya dédök legényudvarfőjával, —
itt egy részeg parasztot ütött el a vonat, ott egy munk-
kál találtak halva, majd loptott levele és kocsi úrról
parasztiokról szól az nek... de folytassuk-e tovább?
Mindennap a megcsönöröség olvashatunk paraszti-
hírvivatáit, melyek ellen mi ha hadat nem viselhetünk
is, de már itt jelezniük, hogy paraszti-hírvivaták nem
utaznak.

Hirdetéseink.

A „Pécsi Újság” hirdetéseknek beosztása az eddig
nánkúvított hirdetések beosztásától több tekintetben
el fog térni. Az amerikai lapok mintájára meghonosít-
juk a szöveg közötti hirdetéseket is, melyek az ud-
jónságok után helyeztetnek el; természetes dolog,
hogy az ezen helyen közölt hirdetések valamivel drá-
gábbak. Ezek az úgynevezett: „Beküldött hirdetések.”
A rendes hirdetések a lap utolsó oldalán foglalko-
zhatnak. A hirdetési rovat 6 hasábra van osztva. Több-
sötű hirdetés esetén kedvezményt nyújtunk, és külön-
ben minden hirdetés külön áru tárgyú lehet.
A kereskedő világ bizonyára meg fogja ragadni
ezt alkalmat, hogy hírvivatait lapunk utján forduljon
a nagyközönséghez; az e tér az, mely nánkúv
megéleg elhanyagolt állapotban van, nagy kárára ke-
reskedelmünknek, melynek a hírlapi hirdetések éltető
elemet képezik. Ma már elmondhatjuk, hogy nem modern
kereskedő az, aki nem hirdet.

Baranyamegyei

HITELINTÉZET

mint részvénytársaság

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLETE

Pécsott, Király-utca.

Elfogl betéteket folyó számlára és betétkö-
vetéseket 4% kamatozással. — **Élőleget**
nyújt értékpapíra vidéki takarékpénztári rész-
vényekre, vesz és elad mindenmennyű **érték-
papírt** bármennyű mennyiségű, kivett ügy-
bírlapsá mint a bécsi füzésben, vesz és elad
utványokat minden kereskedelmi piacra.
Váltókat méltányos feltételek mellett
leszámtal.

☛ legrvények minden huzásához. ☛

2 forintos

állami sorsjegyek.

Kiadótulajdonosok:
Feller Mihály és Lenkel Lajos.

Pécsi Itecsom könyvnyomda (Feller Mihály) nyomása. 1893.